

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA OBCHODU A CESTOVNÍHO RUCHU

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

Bakalářská práce

Produkt cestovního ruchu pro žáky škol na Havlíčkovobrodsku

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Vladimír Dvořák

Autor:

Iveta Vojáčková

2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Produkt cestovního ruchu pro žáky škol na Havlíčkobrodsku vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdání textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, duben 2012

.....

Iveta Vojáčková

Poděkování

Děkuji vedoucímu Mgr. Vladimíru Dvořákovi za vedení, odbornou pomoc a cenné rady, které mi poskytoval při psaní této práce.

OBSAH

1	ÚVOD.....	7
2	CÍLE A METODIKA	8
2.1	Cíl práce	8
2.2	Výzkumná otázka.....	8
2.3	Pracovní hypotézy	8
2.4	Metodický postup.....	9
2.4.1	Analytická část.....	9
2.4.2	Syntetická část	9
2.4.3	Aplikační část	9
3	LITERÁRNÍ REŠERŠE	10
3.1	Cestovní ruch	10
3.2	Služby v cestovním ruchu	14
3.3	Destinace cestovního ruchu.....	15
3.4	Marketing	16
3.5	Produkt cestovního ruchu.....	17
3.6	Animace v cestovním ruchu	18
4	SITUAČNÍ ANALÝZA	19
4.1	Vymezení oblasti.....	19
4.2	Horopis a vodopis	20
4.3	Historie oblasti	20
4.4	Předpoklady pro cestovní ruch.....	22
4.4.1	Chotěboř.....	22
4.4.2	Golčův Jeníkov	23
4.4.3	Habry	24
4.4.4	Havlíčkův Brod.....	25
4.4.5	Ledeč nad Sázavou	28
4.4.6	Přibyslav	29
4.4.7	Světlá nad Sázavou	30
4.4.8	Ždírec nad Doubravou	32
4.4.9	Další zajímavá místa.....	32
5	TERÉNNÍ ŠETŘENÍ.....	35
5.1	Řízené rozhovory	35
5.2	Neřízené rozhovory	35
5.3	Dotazování	35
5.4	Průběh šetření a vyhodnocování výsledků dotazování	36
5.5	Vyhodnocení dotazníků	36
5.6	Vyhodnocení hypotéz.....	44
6	PŘÍPRAVA NOVÉHO PRODUKTU	45
6.1	Program školního výletu	45
6.2	Kalkulace ceny	47
7	ZÁVĚR	48
8	SUMMARY	49
9	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	50
9.1	Odborné publikace	50

9.2	Ostatní literatura.....	51
9.3	Internetové zdroje.....	51
10	SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A MAP.....	55
11	SEZNAM PŘÍLOH.....	57
12	PŘÍLOHY	58

1 ÚVOD

Bakalářská práce se zaměřuje na možnosti volnočasových aktivit žáků škol. Navrhuje pro ně produkt cestovního ruchu v podobě výletu, kde se žáci kromě odpočinku budou věnovat také svému dalšímu vzdělávání.

Toto téma jsem si vybrala, protože cestovní ruch je nedílnou součástí moderního života a ekonomiky. Patří k významným společensko-ekonomickým fenoménům. Důkazem toho je i skutečnost, že cestovní ruch, společně s automobilovým a ropným průmyslem, řadíme ve světovém měřítku k největším odvětvím exportu. V Evropě se významně podílí na HDP a je v něm zaměstnána zhruba šestina pracujících.

Cílem práce bylo posouzení nabídky v cestovním ruchu Havlíčkobrodska, dále pak vytvořit správný, ideální výlet, který bude zúčastněným sloužit k rozvoji poznání, rozšíření znalostí a dovedností, komunikačních schopností a uplatnění nápadů. V neposlední řadě bylo nutné zajistit, aby výlet pro účastníky nepředstavoval jen rutinní poznávání dané oblasti, ale aby pro ně byl i zábavou.

Aby byla zjištěna přání a představy rodičů žáků, bylo provedeno dotazníkové šetření. Nešlo se však zaměřit jen na konkrétní požadavky, ale zohlednit i vedení akce a vybrat vhodnou formu, aby bylo možno akci dovést bez větších potíží ke zdárnému konci ke spokojenosti všech.

Tato práce navrhuje produkt pro žáky ve formě školního výletu. Může tak sloužit jako inspirace a pomůcka pro pedagogy při vytváření obdobných výletů.

Jako cílovou destinaci pro výlet žáků jsem si vybrala oblast Havlíčkobrodska. Tato oblast má žákům mnoho co nabídnout - ať už se jedná o kvalitu a čistotu přírody nebo spojení oblasti s mnoha významnými osobnostmi historie.

2 CÍLE A METODIKA

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení rozvoje cestovního ruchu na Havlíčkovobrodsku.

Sekundárním cílem práce je vytipování skrytého potenciálu cestovního ruchu pro sledovaný segment a příprava produktu cestovního ruchu. Tento produkt by měl zároveň plnit určité požadavky na odpočinek žáků a jejich vzdělávání. Produkt bude situován do oblasti Havlíčkovobrodsku.

2.2 Výzkumná otázka

Výzkumná otázka je tvrzení, na které chceme získat odpověď v souvislosti s řešeným problémem. Pro bakalářskou práci byla zvolena tato výzkumná otázka:

Jaké atraktivita nabízí oblast Havlíčkovobrodsku pro žáky základních škol?

2.3 Pracovní hypotézy

Hypotéza je tvrzení o podstatě určité situace ve světě. V bakalářské práci byly stanoveny tyto hypotézy:

H1: Žáci a školy mají zájem pořádat školní výlety v oblasti Havlíčkovobrodsku.

H2: Školy využívají při plánování školních výletů služeb cestovních kanceláří a agentur.

H3: Oblast Havlíčkovobrodsku nabízí dostatek atraktivit pro žáky škol.

Tyto hypotézy budou v bakalářské práci potvrzeny nebo vyvráceny.

2.4 Metodický postup

2.4.1 Analytická část

V této části bakalářské práce byla zkoumána teoretická východiska k dané problematice pomocí sekundárních dat. Informace o ní byly získány z odborné literatury a dalších odborných zdrojů. Také byla provedena situační analýza zkoumané oblasti, kde byla oblast Havlíčkobrodska charakterizována.

2.4.2 Syntetická část

V bakalářské práci bylo zvoleno dotazníkové šetření jako primární zdroj dat. Nejprve byly připraveny podklady pro šetření, které následně probíhalo v měsících listopad a prosinec 2011 a leden a únor 2012 v oblastech mimo Havlíčkobrodsko. Zjištěna byla představa většiny rodičů žáků o produktu pro jejich potomky. S vybranými učiteli a řediteli základních škol probíhaly řízené rozhovory.

2.4.3 Aplikační část

V této části bakalářské práce byly vyhodnoceny výsledky zjištěné v dotazníkovém šetření a řízených rozhovorech a na jejich základě byl navržen produkt cestovního ruchu pro žáky škol. Tento produkt byl následně vytvořen. Také byla ověřena pravdivost zkoumaných hypotéz.

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 *Cestovní ruch*

Cestovní ruch lze definovat různě. K nejznámějším definicím patří definice UNWTO¹, která cestovní ruch charakterizuje jako cestování lidí na místa mimo jejich trvalé bydliště na dobu kratší jednoho roku za účelem trávení volného času, obchodu a jinými účely, které nesouvisejí s výkonem placených pracovních povinností v navštíveném místě. (UNWTO)

Foret (2001, str. 16) chápe cestovní ruch jako činnost osoby, která cestuje na dobu přechodnou na místo, které není jejím trvalým bydlištěm. Hlavním účelem cesty je vše kromě výkonu výdělečné činnosti v navštíveném místě. Dále Foret píše, že se může jednat o cestu služební, obchodní nebo jinak pracovně motivovanou. Zdroje k financování této cesty ale musí pocházet z místa bydliště osoby nebo sídla jejího zaměstnavatele. V takovémto pojetí cestovního ruchu je důležité, že došlo ke změně místa, byla splněna podmínka dočasného pobytu a nedošlo k výdělečné činnosti.

Dalším možným vyjádřením cestovního ruchu je označit jej za "pohyb lidí mimo jejich vlastní prostředí do míst, která jsou vzdálena od místa jejich bydliště, za různými účely, vyjma migrace a výkonu normální denní práce." (Jakubíková, 2009, str. 18)

Horner a Swarbrooke (2003, str. 53) používají definici, ve které je cestovním ruchem "krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností." Zároveň ale upozorňují, že toto pojetí cestovního ruchu není přesné. Nejsou v něm zahrnuty pracovní a služební cesty.

Základním předpokladem rozvoje cestovního ruchu je svoboda člověka cestovat. Neméně důležitý je také volný čas a dostatek volných finančních prostředků. (Jakubíková, 2009, str. 16)

¹ Světová organizace cestovního ruchu

Volný čas lze popsat jako dobu, kdy člověk nevykonává činnosti, ke kterým by ho nutily jeho závazky nebo sociální role. Někdy bývá vyjádřen i jako čas, který zbývá po splnění všech povinností. (Hofbauer, 2004, str. 13)

Cestovní ruch je z pohledu celé společnosti i jednotlivce významným společensko-ekonomickým fenoménem. Obyvatelé žijící převážně v ekonomicky vyspělých zemích vnímají cestovní ruch jakou součást svého života a spotřeby. (Hesková a kol., 2006, str. 9)

Goeldner a Ritchie (2009, str. 67) popisují cestovní ruch jako jeden z největších světových průmyslů. Pokládají ho za různorodý a komplexní.

Pokud se podíváme na cestovní ruch jako na jedno z odvětví ekonomiky, musíme si uvědomit několik specifíků cestovního ruchu. Foret (2001, str. 19) je popisuje takto:

1. Rozvoj cestovního ruchu je podmíněn politicko-právními podmínkami.
2. Produkty v cestovním ruchu nelze skladovat.
3. Produkt cestovního ruchu je místně vázán na území, ve kterém je realizován.
4. Velkou roli v cestovním ruchu hraje sezonnost.
5. Trh je silně předurčen přírodními faktory a dalšími nepředvídatelnými vlivy.
6. V cestovním ruchu je výrazný podíl lidské práce.
7. Nabídka a poptávka je velmi úzce spojena.
8. Poptávka je ovlivňována především důchody obyvatel, jejich fondem volného času, aktuální módou, cenovou hladinou nabízených služeb a celkově způsobem života.
9. Nabídka je ovlivňována rozvojem a využíváním techniky a technologií.

Cestovní ruch lze členit z několika hledisek, podle toho jak se projevuje v reálné konkrétní podobě a to ať na straně poptávky nebo nabídky. V odborné literatuře je cestovní ruch nejčastěji členěn na formy a druhy. (Indrová a kol., 2004, str. 17)

Forem cestovního ruchu je několik. Hesková a kol. (2011, str. 21-22) je rozdělují z několika hledisek:

1. z geografického hlediska
2. podle počtu účastníků
3. podle způsobu organizování
4. podle věku účastníků
5. podle délky účasti
6. podle převažujícího místa pobytu
7. podle ročního období
8. podle použitého dopravního prostředku
9. z hlediska dynamiky
10. ze sociologického hlediska

Podrobnější členění naleznete v příloze č. 1

V případě cestovního ruchu dětí se jedná o organizované pobyty dětí do 15 let bez rodičů. Jsou to například různě zaměřené dětské tábory, školní výlety, školy v přírodě apod. (Indrová a kol., 2004, str. 25)

Druhů cestovního ruchu je také několik. Podle účelu rozlišujeme:

- rekreační – jehož cílem je odpočinek a zlepšení psychické a fyzické kondice,
- kulturně-poznávací – věnuje se poznávání kultury, historie, tradic a zvyků,
- náboženský – zahrnuje návštěvy poutních a posvátných míst, církevních památek a oslav,
- vzdělávací – jehož cílem je něco nového se naučit,
- společenský – kdy jde o setkávání se s lidmi se stejnými nebo podobnými zálibami a vytváření sociálních vztahů s nimi,
- zdravotní (lázeňsko-léčebný) – zahrnuje zdravotní prevenci, rehabilitaci, rekonvalescenci i léčení následků nemocí v lázních či jiných zdravotně příznivých prostředích,

- sportovní – zahrnuje aktivní sportovní aktivity i pasivní (např. divák sportovního utkání),
- poznávání přírody – součástí je i tzv. ekoturistika
- dobrodružný – spojený s nebezpečím a adrenalinovými sporty,
- profesní – zahrnuje obchodní služební cesty, účast na kongresech, veletrzích apod.,
- politický – zahrnuje sjezdy a mítinky politických stran,
- nákupní – realizovaný za účelem nákupů,
- specifický – pro různé segmenty účastníků cestovního ruchu (např.: vozíčkáře)

(Foret, 2001, str. 17-18)

Charakteristika cestovního ruchu jako otevřeného systému podtrhuje význam vnějšího okolí na jeho strukturu a vývoj. Vnější prostředí systému cestovního ruchu tvoří ekonomické, politické, sociální, technicko-technologické a ekologické prostředí. (Hesková a kol., 2011, str. 16)

Systém cestovního ruchu tvoří dva subsystémy: subjekt a objekt cestovního ruchu. Subjektem cestovního ruchu je účastník cestovního ruchu. Objekt je tvořen cílovým místem a institucemi cestovního ruchu. Objekt vytváří nabídku. (Hesková a kol., 2011, str. 13-15)

Návštěvníkem se stává kdokoli, kdo cestuje mimo své trvalé bydliště. Pokud jde o výlet bez přenocování v cílovém místě, mluvíme o výletníku. Pokud se návštěvník rozhodne přenocovat, označujeme ho jako turistu. (Foret, 2001, str. 16)

V dnešním cestovním ruchu má cestování dětí a mládeže zcela specifické postavení. Velkou předností tohoto segmentu návštěvníků je, že se předpokládá, že se do navštívených destinací budou vracet i v dospělosti. Jako další výhodu lze uvést, že mladí lidé mají více volného času než dospělí v průběhu kalendářního roku. Proto cestují také v mimosezoně, a tím zaplňují nevytížené kapacity.

Jedním ze znaků společných pro cestování mladých lidí je preference zájezdů s velkým množstvím animačních služeb nebo programů blízkým mladým lidem, např. netradiční

sporty, studijní pobyty, brigády, festivaly apod. Dalším znakem je pak nižší standard poskytovaných služeb za nižší ceny, např. ubytování, stravování.

Mladým lidem, většinou do 26 let, jsou pak poskytovány různé slevy a výhody. Ty poskytují jak samotné cestovní kanceláře, tak i přímo poskytovatelé jednotlivých služeb. K nejrozšířenějším slevám a výhodám patří slevy v dopravě nebo různé výhody spojené s kartou ISIC. Pokud jsou slevy určeny dětem, většinou patří věkové skupině 6-12 let, přestože jednotliví poskytovatelé si mohou stanovit vlastní věkové hranice. (Čertík, 2000, str. 249-253)

3.2 Služby v cestovním ruchu

Cestovní ruch je odvětví s vysokým podílem služeb. Služby v cestovním ruchu mají svá specifika. Jsou:

- místně a časově vázány
- komplexní a komplementární
- jednotlivé služby lze vzájemně substituovat
- je zde nezbytnost zprostředkování služeb
- v poptávce po službách hraje roli dynamika a sezonnost
- o službách a jejich kvalitě je nezbytné poskytovat informace
- spotřebitel služby není anonymní

(Orieška, 2010, str. 9)

Dopravní služby umožňují přepravu účastníků cestovního ruchu mezi jejich trvalým bydlištěm a cílovým místem a zpět. Rovněž umožňují dopravu v cílovém místě. (Oriečka, 2010, str.16)

Dopravní služby jsou nezbytnou podmínkou realizace cestovního ruchu. Spokojenost účastníka cestovního ruchu do značné míry souvisí s kvalitou poskytovaných dopravních služeb. Zásadní význam pro rozvoj cestovního ruchu má dopravní infrastruktura. (Indrová a kol., 2004, str. 51)

Ubytovací služby umožňují přenocování nebo přechodné ubytování v cílovém místě. Součástí těchto služeb jsou i další služby, které souvisejí s pobytem hostů. Například úschova zavazadel, ranní buzení, hotelový trezor apod. (Orieška, 2010, str. 16)

Jiný názor zastávají Horner a Swarbrooke (2003, str. 283), kteří tvrdí, že v některých zařízeních se tyto další služby nevyskytují nebo jsou omezené. Tato ubytovací zařízení proto nepotřebují tolik pracovních sil, což se odráží v nižších cenách.

Stravovací služby uspokojují základní potřebu výživy. Jedná se o služby základního stravování, doplňkového stravování a občerstvení a společensko-zábavní služby. Stravovací služby poskytuje více kategorií hostinských zařízení. (Orieška, 2010, str. 137)

Pro účastníka mezinárodního cestovního ruchu může být poznání specifických zvyklostí a gastronomických produktů motivem účasti na cestovním ruchu. (Indrová, 2004, str. 41)

Produkt stravovacích služeb sestává z hmotných prvků (jídlo, nápoje) a nehmotných služeb. Hlavní činností stravovacích služeb je příprava jídel. Ta mohou být konzumována i mimo zařízení provozovatele. (Horner, Swarbrooke, 2003, str. 351)

3.3 Destinace cestovního ruchu

Destinace cestovního ruchu je určitý geografický prostor, který si účastník cestovního ruchu vybere za své cílové místo. "Destinace zahrnuje komplex služeb pro potřeby cestovního ruchu." (Hesková a kol., 2011, str. 153)

Z pohledu zákazníka lze destinaci chápat jako místo, které disponuje vhodnými atraktivitami spojenými se zařízeními a službami cestovního ruchu, kvůli kterým účastník cestovního ruchu dané místo navštívil. (UNWTO)

Každá destinace představuje celek určitých vlastností, které ji odlišují od ostatních destinací. (Királ'ová, 2003, str. 15)

Na destinaci lze pohlížet v různých geografických úrovních. Destinací může být kontinent, stát, region, město apod. (Horner, Swarbrooke, 2003, str. 289)

Území destinace se nemusí shodovat s administrativním členěním států, regionů apod.

3.4 Marketing

"Marketing jako soubor metod, přístupů a činností umožňujících efektivně řešit problémy spojené s podnikatelskými aktivitami na trhu, je vystaven vlivu změn souvisejících s vývojem lidské společnosti a jejího myšlení." (Horáková, 2003, str. 15)

"Marketing je společenský a manažerský proces, jehož prostřednictvím uspokojují jednotlivci a skupiny své potřeby a přání v procesu výroby a směny produktů a hodnot." (Jakubíková, 2009, str. 44)

Marketingovým řízením rozumíme komplexní činnost. Je v něm zahrnuta analýza, plánování, realizace a kontrola programů. Zvolení vhodné marketingové strategie a cílů je založeno na strategických cílech příslušného subjektu. Marketingový plán je pak stěžejním dokumentem při realizaci marketingové strategie. (Hesková a kol., 2011, str. 137)

Je třeba zdůraznit, že marketing neznamena pouze reklamu. (Horner, Swarbrooke, 2003, str. 28)

Pojem marketingový mix v sobě zahrnuje čtyři prvky, tzv. čtyři P. Product, price, place a promotion. V oblasti služeb lze rozšířit o 5P – people. Lidský faktor zde představuje stranu nabídky, kdy jsou to lidé, kteří služby poskytují, ale také stranu poptávky, kde mluvíme o zákazníkovi a spotřebiteli služby. (Hesková a kol., 2011, str. 134)

Marketingový mix cestovního ruchu zná dokonce 8P. Product (produkt), price (cena), place (distribuce), promotion (marketingová komunikace), people (lidé), partnership (spolupráce), packaging (nabídka balíčku služeb) a programing (programová specifikace služeb). (Hesková a kol., 2006, str. 141-147)

3.5 Produkt cestovního ruchu

"Za produkt se považuje to, co lze na trhu nabízet k pozornosti, k získání, k používání nebo ke spotřebě, co má schopnost uspokojit přání nebo potřebu druhých lidí. Produktem může být výrobek, služba, myšlenka, osoba, organizace, kulturní výtvar, místo apod." (Jakubíková, 2009, str. 188)

Z ekonomického hlediska je produkt cestovního ruchu tvořen souhrnem volných statků, služeb, zboží a veřejných statků. Rozhodující součástí produktu jsou přitom služby. (Orieška, 2010, str. 8)

Produkt lze pomyslně rozdělit na tři části. Jádru, vlastní produkt a rozšířený produkt.

Jádru produktu je to, co si zákazník myslí, že kupuje. Jedná se o vlastnosti produktu, vyjádřené z hlediska zákazníka. Jádru představuje splnění přání zákazníka, naplnění jeho očekávání. Jde o základní užitek, který produkt zákazníkovi přinese.

Vlastní produkt je skutečný, reálný produkt, který zahrnuje několik charakteristických znaků: kvalitu, značku, styl, obal a provedení.

Rozšířený produkt obsahuje další dodatečné služby a hodnoty. Například delší záruční lhůtu, pojištění, odbornou instruktáž apod. (Foret, Foretová, 2001, str. 66)

"Zákazníci, kteří kupují produkty cestovního ruchu, služeb pro využití volného času, ubytovacích a stravovacích služeb, kupují užitek, nikoli výrobek." (Horner, Swarbrooke, 2003, str. 158)

Produktová řada spojuje určitou skupinu produktů, které mají obdobné vlastnosti či se určitým způsobem doplňují. (Jakubíková, 2009, str. 203)

Při vytváření nového turistického produktu je důležitá znalost klienta, kterému je produkt určen. (Hesková a kol., 2011, str. 141)

3.6 Animace v cestovním ruchu

Animací (z lat. anima – duše) se všeobecně rozumí aktivní využití volného času nebo organizování a vykonávání různých aktivit. Animace klade důraz na dialog s hostem a jejím cílem je dosažení atmosféry pro nové kontakty a zážitky. Animace je jednou z alternativ pro hosty v případě nepřízně počasí.

Animaci je možné definovat jako stimul pro tělo a mysl v hledání sociální aktivity. Osoba, která tyto stimuly nabízí se nazývá animátor. (Orieška, 2003, str. 5-7)

4 SITUAČNÍ ANALÝZA

4.1 Vymezení oblasti

Oblast Havlíčkobrodská se nachází uprostřed České republiky na severozápadě kraje Vysočina. Zaujímá oblast 1 265 km². Havlíčkobrodsko patří k nejméně zalidněným oblastem republiky s nadprůměrně kvalitním životním prostředím. Ke konci roku 2011 zde žilo 95 679 obyvatel ve 120 obcích. Na Havlíčkobrodsku se nachází osm měst: Chotěboř, Golčův Jeníkov, Habry, Havlíčkův Brod, Ledec nad Sázavou, Přibyslav, Světlá nad Sázavou a Ždírec nad Doubravou.

Oblast Havlíčkobrodská lze charakterizovat jako průmyslově-zemědělskou. Má zde tradici výroba potravin a nápojů a sklářský a dřevozpracující průmysl. V zemědělství se označuje za centrum bramborářství. V menší míře se zde těží stavební kámen a sklářské hmoty.

Mapa č. 1: Oblast Havlíčkobrodská:

Oblast Havlíčkobrodská (zdroj: CSÚ) 1

4.2 Horopis a vodopis

Území řadíme do provincie Česká vysočina. Většina území se nachází na Českomoravské vrchovině (zastoupené Hornosázavskou pahorkatinou na východě, Křemešnickou vrchovinou na jiho-západě, Křižanovskou vrchovinou na východě a Železnými horami na severo-východě). Zbytek území je tvořen Českou tabulí na severo-západním okraji u Golčova Jeníkova.

Většina regionu patří zvlně krajině vysočiny plné remízků, menších lesíků, polí a luk s potoky a rybníky. Na severo-východě stojí Železné hory, dosahující vyšších nadmořských výšek a většího podílu lesů. Na severo-západě je krajina plošší a teplejší.

V oblasti Havlíčkobrodská nalezneme spoustu menších říček a potoků. K nejvýznamnějším řekám řadíme: Sázavu, Želivku, Chrudimku a Doubravu. K větším vodním plochám patří rybník Řeka, Břevnická nádrž nebo část vodní přehrady Seč.

4.3 Historie oblasti

Historie oblasti se začala psát až v raném středověku, kdy nepřístupnou hornatou oblast postupně osídlily slovanské kmeny; starší pravěké kultury nezanechaly prakticky žádné stopy. Nejstarší slovanské osady pocházejí z 10. a 11. století. Vznikaly zejména podél starých zemských stezek, z nich největší význam měla stezka Haberská, vedoucí z Prahy na Jihlavu a Znojmo.

V místě, kde tato středověká komunikace překračovala řeku Sázavu, vznikla původně kupecká osada Brod. Začátkem 13. století byla v okolí Brodu nalezena bohatá naleziště stříbra. Brod dostal jméno Německý, podle velkého počtu německy mluvících obyvatel, převážně horníků a podnikatelů. Také v okolí města vznikla řada hornických osad, například Chotěboř nebo Polná a také mnoho hradů a tvrzí.

Začátkem 14. století těžba stříbra upadla, řada horníků odešla do Kutné Hory, ostatní se usídlili natrvalo a začali se živit převážně zemědělstvím a řemesly.

V 15. století se v oblasti uplatnil husitský vliv a řada sídel přešla do rukou kališníků. Roku 1422 porazili husité u Německého Brodu vojsko císaře Zikmunda, město pak

vypálili a většinu obyvatel zabili. Roku 1424 zemřel vojevůdce Jan Žižka z Trocnova při svém tažení na Moravu poblíž Příbyslavi. V místě stojí dnes Žižkova mohyla.

Roku 1620 přišla silná rekatolizace. V oblasti Havlíčkobrodská byla do té doby poměrně rozšířená víra podobojí. Tak jako celé Čechy byla za třicetileté války i oblast Českomoravské vrchoviny uvržena do obrovské bídy, nájezdy císařských i cizích armád se střídaly s epidemiemi, většina měst i vesnic byla zpustošena, vypálena a obyvatelé vyvražděni. Snad nejhorší bylo řádění Švédů, kteří se roku 1645 zmocnili hradu Lipnice, odkud až do konce třicetileté války podnikali loupeživé nájezdy do širokého okolí.

Ani po válce se situace na Havlíčkobrodsku příliš nezlepšila. Nová šlechta neustále zvyšovala robotní povinnosti. Evangelickou víru na Vysočině tajně udržovaly tisíce lidí a katolickým kněžím se ji nepovedlo nikdy zcela vymýtit.

V 18. století se objevily první manufaktury, ve větší míře sklárny, železné hutě a soukenické dílny. Ještě výrazněji se situace zlepšila po pádu Bachova absolutismu roku 1859. Ve městech i na venkově začaly vznikat osvětové, divadelní, sokolské, čtenářské i jiné kulturní a společenské české spolky. Pozitiva šla ruku v ruce s krachem některých průmyslových podniků, které následně vedly k vystěhovalectví.

Po vzniku první republiky roku 1918 se úspěšně rozvíjela průmyslová i zemědělská výroba, vznikají i některá významná průmyslová centra (Havlíčkův Brod, Chotěboř, Světlá nad Sázavou). Celkově se v oblasti Havlíčkobrodská však průmysl neuplatnil v tak velké míře, jako ve zbytku republiky.

Ve 2. polovině 20. století se modernizovalo zemědělství, i když za cenu násilné kolektivizace, stavěly se nové průmyslové podniky, na významu nabyla bytová výstavba.

Mimořádně příznivou se pro oblast stala výstavba dálnice D1, spojující Prahu s Brnem, která vede po jižní hranici Havlíčkobrodská.

4.4 Předpoklady pro cestovní ruch

4.4.1 Chotěboř

Město Chotěboř vzniklo roku 1265 na místě původní osady s významnou těžbou stříbra. Jméno je pravděpodobně odvozeno od zemana Chotěbora ze Vchynic. Roku 1331 jej Jan Lucemburský povýšil na město královské. Nedlouho poté se stala věnným městem českých královen. Za husitských válek bylo město roku 1421 dobyto pod vedením Petra Hromádky, který se stal novým městským hejtmanem. Od roku 1499 bylo město ve vlastnictví rodu Trčků z Lípy. Roku 1634 Ferdinand II. město postoupil Jaroslavovi Sezimovi Rašínovi z Rýzmběrka. V letech 1800 a 1832 padla většina původní městské zástavby za obětí rozsáhlým požárům. V období 2. světové války sídlila v Chotěboři velká německá posádka. Dne 5. května 1945 město obsadili čeští povstalci.

Dnes je Chotěboř moderním městem s téměř 10 000 obyvateli. Leží na strategicky významné železniční spojnici mezi Pardubicemi a Havlíčkovým Brodem. Město je střediskem strojírenského průmyslu a v roce 2009 zahájil svou činnost nový pivovar.

Celé jádro města je městskou památkovou zónou.

Kostel sv. Jakuba Většího – pochází z konce 12. století. K původně jednolodní stavbě byla v 15. století přistavěna postranní loď. Do dnešních dní si kostel zachoval z původní gotické stavby jen část hlavní lodi a věž.

Stará radnice – roku 1633 původně měšťanský dům daroval Jan Rudolf Trčka z Lípy městu, aby si v něm zřídilo radnici. Byl v něm i obecní hostinec a městská váha. Dnes v domě sídlí základní umělecká škola.

Zámek – vybudován na místě původní tvrze roku 1702 hrabětem Vilémem Kinským. V původní podobě se dochovala zámecká kaple Nejsvětější trojice s bohatými štukovými dekoracemi z poloviny 18. století. Z vlastního vybavení zámku příliš nezůstalo. Po znárodnění sloužil jako hudební škola. Roku 1992 byl navrácen původním majitelům.

Městské muzeum – sídlí od roku 1952 v prostorách Chotěbořského zámku. Nový majitelé se rozhodli expozici zachovat. Vidět můžete mj. sbírky historických zbraní, sakrálního umění, obrazárnu, expozici věnovanou místním osobnostem.

V městském parku stojí **bývalá hřbitovní kaple Povýšení sv. Kříže** a **kaple sv. Anny**. Ve městě stojí dva **mariánské sloupy**, z roku 1700 v ulici Trčků z Lípy a z roku 1890 na náměstí. Připomínkou bývalé židovské komunity je **židovský hřbitov** z roku 1894. Technickou památkou je třípatrová čtyřhranná **vodárenská věž**, která dodávala vodu pro lokomotivy na chotěbořském nádraží.

4.4.2 Golčův Jeníkov

Vznik Golčova Jeníkova se odhaduje v 10. století. První písemný důkaz pochází až ze 14. století, kdy Jeníkov patřil pánům z Chlumu. Konec středověku je v Jeníkově spojen s rozvojem řemesel a obchodu a město zbohatlo a rozrostlo se připojením sousedních Zábělčic. V průběhu třicetileté války bylo město několikrát vypáleno. Dnešní významné historické budovy tak pochází až ze 17. století. Roku 1636 bylo Jeníkovské panství věnováno generálu Goltzovi, podle kterého se dnes i jmenuje. Ten také do města přivedl Jezuity, kteří se snažili o rekatolizaci obyvatelstva. Město z jejich řádu ale také velmi profitovalo a díky jeho působení dál bohatlo. V 18. století byla v dnešním zámku otevřena továrna na tabák. Dále pak továrna na jehly, kde nalezlo zaměstnání mnoho občanů. Během napoleonských válek byl ve městě zřízen vojenský špitál, díky kterému se do Jeníkova dostal tyfus. Roku 1839 získal Jeníkov statut města. Rozvoj a modernizace města začaly po roce 1880. Na počátku 20. století tak byl Golčův Jeníkov město s vyspělým ekonomickým a společenským životem.

Golčův Jeníkov je nejsevernějším městem Havlíčkobrodska. Leží na železniční trati Brno – Děčín a autobusové lince Jihlava – Praha. Má 2 671 obyvatel.

Židovský hřbitov – leží necelý kilometr za městem. Nejstarší náhrobky s čitelnými nápisy pocházejí ze 16. století. Obsahují texty hebrejské, české i německé. Tři náhrobky pak mají podobu sarkofágů.

Kostel sv. Františka Serafínského – tento empírový děkanský kostel pochází z roku 1827. Generál Goltz přivezl ze svých válečných tažení velrybí kost, která dnes visí nad vchodem kostela. Samotné děkanství bylo vystavěno už v roce 1627 a původně sloužilo jako jezuitská radnice.

Věž – původní, napůl dřevěná a napůl kamenná, byla vystavěna v roce 1670, dnešní pochází z roku 1785, zvon z roku 1482. Věž nechal hrabě Ledebour pro neshody s Jezuity úmyslně postavit mimo církevní objekty i jezuitskou rezidenci.

Barokní Goltzova tvrz – věžovitou tvrz nechal na přelomu 17. století vystavět generál Goltz. Měla obytný charakter, ale dochované střílny svědčí o tom, že v případě útoku by sloužila i jako obranná pevnost. Po generálově smrti se majitelé často střídali a tvrz začala sloužit jako skladiště chmelu pro pivovar. Po rekonstrukci zde sídlí galerie s prodejní expozicí českého malířství 19. a 20. století.

Synagoga – byla v letech 1871 -1873 zbudována místo původní židovské modlitebny. Synagoga je postavena v novorománském stylu, doplněná maurskými dekoračními prvky. Nad hlavním štítem je zvenku napsáno Mojžíšovo desatero a pod ním hebrejská hvězda. Dnes je uvnitř umístěn depozitář Židovského muzea Praha. Bohužel je veřejnosti nepřístupný.

Městská **radnice** byla vystavěna z kamene roku 1648. Ve 14. století byl založen **Kostel sv. Markéty**, na jehož severní straně je dodnes patrný zbytek gotického portálu.

4.4.3 Habry

První písemná zmínka o osadě je už v Kosmově kronice z roku 1101. Tato prastará tržní osada leží rozložena na obou březích Malé Sázavky a protíná Haberskou stezku. Karel IV. povýšil roku 1351 Habry na městys s tržním právem a právem užívat vlastního znaku. V roce 1909 Habry povýšily na město. Později o tento titul přišly a navrácen byl až v roce 1992.

Dnešní Habry mají pouze 964 obyvatel a 384 domů.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie - Stojí ve městě od roku 1384. Má barokní podobu. Před vchodem do kostela stojí **Sousoší sv. Floriána** z roku 1713.

Asi dva kilometry severně od města leží jeden z nejstarších **židovských hřbitovů** ze 17. století. Na státní silnici přes Malou Sázavku stojí od roku 1825 **kamenný most**.

4.4.4 Havlíčkův Brod

Prastará kupecká osada vznikla pravděpodobně v polovině 13. století, i když existují i starší zmínky. Jméno získala podle mělčiny, přes kterou se překračovala řeka Sázava na Haberské stezce. Za zakladatele města je považován Smil z Lichtenburka, podle kterého získal své první jméno Smilův Brod. Bohatá naleziště stříbra přilákala do města mnoho německy mluvících horníků a obchodníků a Brod se brzy začal nazývat Německým.

Ve 14. století se stal Brod střediskem řemeslné a zemědělské výroby. Roku 1365 mělo město, jako jedno z prvních v Čechách, vlastní vodstvo. V 15. století rozkvět města přerušily husitské války. Město bylo husity dobyto a vypáleno. Nové obyvatelstvo, tentokrát zcela české, se do města vrátilo až o sedm let později. Znovu byl Brod zcela zničen při nájezdech Švédů během třicetileté války. Město postihlo také několik morových epidemií a v druhé polovině 17. století vypukla řada požárů.

Nový rozvoj města je spojen s nástupem barokní éry a příchodem řádu bosých augustiánů. Stavebnictví ve město vzkvétalo. Bylo založeno gymnázium, kde v 19. století studovalo mnoho významných osobností té doby. Průmyslová revoluce přinesla do Brodu průmyslové závody, převažovaly textilní a škrobářenské provozy. Po druhé světové válce se město přejmenovalo na Havlíčkův Brod.

Dnes je Havlíčkův Brod rozvinutým okresním městem s téměř 25 tisíci obyvateli. Je významným železničním uzlem na trase Praha – Brno, Pardubice – Jihlava a další. Ve městě působí Výzkumný ústav bramborářský.

Nová radnice – původně Stará rychta pochází ze 13. století, úpravy jsou z konce 15. století a novobarokní průčelí z roku 1913. V 17. až 18. století byl uvnitř hostinec, v 18.

až 19. století kasárna. Roku 1891 byla budova přestavěna pseudobarokně a proměněna na radnici.

Stará radnice – původně pozdně gotická stavba má v patře velkou síň s valenou klenbou zdobenou štukovými rámy z roku 1668. V renesančním štítu s vysokou antikou s cimbuřím je ve výklenku Brodská smrt, kostlivec zvaný "**Hnát**", který drží kosu s latinským nápisem "Qua hora nescis" – v překladu "Kterou hodinu nevíš". Celá budova, rekonstruovaná před rokem 1974, slouží krajské knihovně a společenským účelům. V původním gotickém sklepení byla zřízena vinárna, dnes už nefunkční.

Havlíčkův dům – jeho dominantou je nárožní arkýř s věžičkou. Průčelí renesančního domu ze 16. století bylo po dvou požárech v 19. století novogoticky upraveno. Otec Karla Havlíčka Borovského dům zakoupil roku 1832. Dnes je v domě **Muzeum Vysočiny**. Muzejní expozice v bytě K. Havlíčka Borovského je běžně přístupná veřejnosti.

Galerie výtvarného umění – dům pochází z 1. poloviny 15. století. Několikrát byl radikálně přestavěn. Při poslední rekonstrukci provedené samotnou Galeríí byly objeveny četné gotické a renesanční architektonické prvky včetně fragmentů gotického sedlového portálu a lomeného oblouku v 2. nadzemním patře. Z archeologických nálezů vynikají pozdně gotické prořezávané kachle velmi vzácně se vyskytující v měšťanském prostředí v českých zemích.

Kašna se sochou Tritona – kašně se říká také Koudelova. Podle pověsti ji musel na vlastní náklady postavit pekař Koudela jako trest za šízení místních na velikosti pečiva. Tato kamenná kašna se sochou Tritona, držícího na hlavě velkou kamennou mísu s delfínem pochází z 18. století. Na jejím místě původně stála jiná kašna, pozdně gotických tvarů.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie – stojí v severovýchodním rohu Havlíčkova náměstí. Původně raně gotická stavba byla několikrát přestavěna. Barokní kopule nad ním vztyčena roku 1707. Součástí chrámu je mohutná čtyřboká, čtyřpatrová věž s jedním z

nejstarších zvonů v Čechách Vilémem, ulitým pravděpodobně roku 1335. Věž je veřejnosti běžně přístupná.

Štáflova chalupa – je ojedinělou ukázkou stavení venkovského typu. Pozdně středověký dům, jehož nejstarší část je datována do 16. století, byl rekonstruován do původní podoby v roce 1999. V roubeném jádru stavby byla objevena starobylá jizba s horním větracím otvorem pro odchod kouře, která dům zařadila do skupiny našich nejstarších dochovaných staveb ještě středověké tradice. Najdeme zde i povalový strop nebo černou kuchyni. Chalupa je běžně přístupná veřejnosti. Trvale slouží jako antikvariát, ale jsou v ní pořádány i krátkodobé výstavy.

Štáflova bašta – z původního městského opevnění z let 1310-1350 se dochovala jen jedna nárožní věž – Štáflova bašta – s úsekem hradby u gymnázia. Uvnitř lze shlédnout některé originální předměty dokumentující život Otakara Štáfle a plastické obrazy ze života K. Havlíčka. **Zbytky městských hradeb s baštami** z 15. století zůstaly dochovány také na východní straně městského jádra a v jižní části města u řeky Sázavy.

Socha Karla Havlíčka Borovského – je dominantou městského parku Budoucnost. Pochází z dílny sochaře Bohumila Kafky z roku 1924. Během války byla schována a poté roku 1946 slavnostně vztyčena u památníku padlých ve 2. světové válce. V parku nalezneme také bystu Havlíčkovi matky Josefíny, která je pohřbena na tzv. starém hřbitově u kostela sv. Vojtěcha.

Hřbitovní kostel sv. Vojtěcha – existoval možná už před rokem 1250 jako součást původní osady Brod. Jde o renesanční stavbu pozdně gotických tvarů skloubených s renesančními prvky. Výstavba kostela je datována do 2. poloviny 16. století, jehož koncem byl okolo založen hřbitov. Dnes je objekt veřejnosti přístupný při kulturních akcích.

Kláštevní kostel sv. rodiny – byl budován v letech 1679-1696. Jednolodní stavba s trojboce uzavřeným presbytářem má tři pole valené klenby s lunetami a pasy. V západní části je kruchta s poprsnicí, zdobená freskou ze 40. let 18. století a soudobou kovanou

mříží. kostel včetně barokního mobiliáře byl v letech 1969-1980 restaurován a je zpřístupněn veřejnosti. Slouží především ke koncertům vážné hudby.

Kostel Nejsvětější trojice – je tvořen šestibokou stavbou z let 1719-1720, k níž byla v roce 1731 přistavěna dvě křídla. Podle pověsti prý v děkanské zahradě vyrostl tulipán se třemi květy, které symbolizovaly Nejsvětější Trojici, a to dalo podnět k postavení kostela, který je dodnes okrasou městského parku. Trojboká kaple svatého Kříže byla postavena na místě bývalé studánky u kostela svaté Trojice v roce 1761. Pověst praví, že ve studánce byla zázračná, uzdravující voda.

Na Havlíčkově náměstí stojí také **morový sloup** postavený v letech 1702-1717. Uvnitř **Hanušovského domu** jsou dosud uchovány původní renesanční klenby. V dolním rohu náměstí stojí **Stamicův dům**, ve kterém slavný hudebník bydlel.

4.4.5 Ledeč nad Sázavou

První písemné zmínky o Ledči lze nalézt v 12. století. Jméno je zřejmě odvozeno ze slova "ladina", což znamená krajinu ležící ladem. Brzy po svém vzniku se Ledeč stává důležitým hospodářským centrem Posázaví, hned za tehdejším Německým Brodem. Ferdinand I. ustanovil Ledeč městem se všemi právy roku 1562. Stavba dráhy na počátku 20. století znamenala hospodářský rozvoj pro město i jeho okolí. Významným mezníkem pro město bylo otevření strojírenského podniku Kovofiniš v roce 1949.

Dnes je toto město s bohatou historií oblíbeným místem výletů v Posázaví.

Hrad Ledeč – složitý komplex hradu stojí na skále nad řekou Sázavou. Střídající se majitelé postupně upravovali původně raně gotický hrad ze 13. století pozdně goticky, barokně a renesančně. Po první pozemkové reformě přešlo panství pod správu státu a roku 1951 byl hrad předán do užívání státním lesům. V přízemí sídlí od roku 1938 **Městské muzeum** s expozicí ve stylu 30. let minulého století. Přístupná je také věž.

Židovská synagoga – byla postavena roku 1739 jako náhrada za původní z roku 1606, která shořela. Původně přízemní budova ve stylu vesnického baroka byla po požáru v 19. století klasicistně upravena. Po válce sloužila jako skladiště, protože židovská obec

v Ledči zanikla roku 1942. Roku 1991 byla prohlášena za kulturní památku. Město si ji dnes pronajímá jako místo konání koncertů a výstav.

Židovský hřbitov – nachází se západním směrem od Husova náměstí v bezprostředním sousedství nového hřbitova. Založen byl v roce 1601. Nejstarší dochovaný náhrobní kámen pochází z roku 1679. Pochovávalo se zde až do konce 2. světové války, poté hřbitov chátral. V roce 1991 byla obnovena márnice, vztyčeny povalené náhrobky a upraveno okolí. Hřbitov je volně přístupný mimo sobotu.

Kostel sv. Petra a Pavla – tento kostel v gotickém slohu byl postaven začátkem 14. století. Evropskou raritou je síťová klenba lodí, která nemá nosní, ale pouze dekorativní účinek. Mezi klenebními žebry z pálené hrnčířské hlíny jsou umístěny erby Ledečských pánů a jejich příbuzných. Pro větší skupiny je prohlídka možná po předchozí domluvě na Římskokatolické farnosti.

Celé Ledečské náměstí je lemováno historickými domy. Na východní části Husova náměstí lze shlédnout **Mariánské sousoší** z druhé poloviny 18. století. Na západní straně náměstí stojí **socha mistra Jana Husa** v nadživotní velikosti z roku 1926. Na starém hřbitově stojí renesanční **kostel Nejsvětější trojice** z roku 1585.

4.4.6 Přibyslav

Město vzniklo v místech tehdejších stříbrných dolů v polovině 13. století. Od krále Václava I. získalo práva města i horní právo. Těžba stříbra se utlumila za husitských válek. Sami husité Přibyslav obléhali a dobyli a vypálili. Do roku 1434 pak sloužila pouze jako husitská vojenská základna. Při požáru roku 1767 shořelo prakticky celé město. Hradby zanikly úplně roku 1784. Po ukončení hornické činnosti se obyvatelstvo věnovalo především zemědělství, řemeslům a obchodu. První menší továrna byla založena roku 1854 – na likéry a ocet. Z dalších podniků pak Amylon roku 1912 nebo Mlékárenské a pasterní družstvo roku 1923.

Dnešní Přibyslav má 4 000 obyvatel. Je přirozeným centrem mikroregionu Přibyslavsko. Působí zde několik známých společností, zejména Pribina, navazující na Mlékárenské a pasterní družstvo z roku 1923.

Muzeum hasičské techniky – přibližuje návštěvníkům v patnácti sálech zajímavým způsobem problematiku požární ochrany a poslání hasičů v České republice. Muzeum sídlí v **Přibyslavském zámku**.

Panský špitál – sloužil svému účelu od založení roku 1692 až do 20. století, kdy byly uvnitř zřízeny městské byty a posléze kanceláře domovní správy. Roku 1998 bylo v objektu po rekonstrukci otevřeno městské muzeum a informační centrum.

Kurfürstův dům – jeden z měšťanských domů postavený roku 1654. Od roku 2005 působí uvnitř **městské muzeum a informační centrum**.

Gotická věž – z roku 1497 je nejstarší památkou a výraznou dominantou města. Původně patřila k obrannému systému města. Roku 1767 zničil její hlásku s ochozem rozsáhlý požár, takže dnešní věž není tak vysoká jako v době své výstavby.

Farní kostel sv. Jana Křtitele – tento barokní kostel z let 1750-1753 stojí na místě starší gotické svatyně. Za pozornost stojí především vyřezávaný oltář z doby před rokem 1753, obraz Krista s Maří Magdalénou, zřejmě vídeňská práce z poloviny 18. století, a křížová cesta z roku 1880. U kostela stojí i **fara** z roku 1760, pod kterou leží nejstarší přibyslavská památka, přibližně 600 let **stará štola** dlouhá asi 80 m.

Roku 1957 byla slavnostně odhalena **Jezdecká socha Jana Žižky z Trocnova**, kterou lze spatřit v parku před zámkem. Na druhé straně ulice najdeme **pomník Karla Havlíčka Borovského**, na náměstí **socha sv. Václava** z roku 1743. Před Starým špitálem stojí **mariánský sloup** nebo **památník 1. a 2. světové války** z roku 1948.

4.4.7 Světlá nad Sázavou

První písemná zpráva o Světlé je z roku 1207. Obdobím velkého rozkvětu pro město byla pohusitská doba, kdy se jeho majiteli stali Trčkové z Lípy. Za třicetileté války ji roku 1645 vypálili Švédové. Během 18. století se začalo na Světelsku rozvíjet sklářství, jehož vznik umožnil mj. dostatek kvalitního bukového dřeva. Roku 1752 zahájila provoz brusírna drahých kamenů, později se stala základem brusírny skla. Tradici má také těžba a zpracování žuly. Dalšímu rozvoji města pomohlo vybudování Posázavské

železnice v letech 1899-1903. V roce 1967 začala výstavba nové sklárny, dnešní Sklo Bohemia, a.s. Začátek krize v roce 2008 přinesl většině sklářských provozů na Světelsku finanční problémy, což vedlo k zastavení výroby ve většině z nich.

Světlá nad Sázavou má téměř 7 000 obyvatel. Leží na soutoku Sázavy a Sázavky. Patří k významným hospodářským a kulturním centrům horního Posázaví.

zámek – stojí mimo centrum na levém břehu Sázavy. Jeho předchůdcem bývala tvrz z roku 1393, s přestavbou začal Burian Trčka z Lípy roku 1567. Roku 1809 byla uvnitř zřízena vojenská nemocnice. Současnou podobu získal zámek v letech 1869-1873. Od roku 1960 v části objektu sídlí střední zemědělská škola. Ve východním křídle bylo roku 2007 zpřístupněno **Muzeum Světelska**.

Zámecký park – (také anglický) byl založen pravděpodobně koncem 19. století v době rozsáhlé rekonstrukce zámku. Nalezneme v něm mnoho tzv. romantických staveb: altánky, lavičky, lávky, tůňky s lekníny, kamenná schodiště apod.

Kostel sv. Václava – původní románský kostel z 12. století byl v 16. století renesančně přestavěn. Trojlodní budova čtvercového půdorysu má polygonálně uzavřený presbytář se dvěma vnějšími opěráky, po stranách doplněný o sakristii a oratoře. Hranolová věž nad západním průčelím má 4 zvony, nejstarší a největší je sv. Václav z roku 1569.

Židovský hřbitov – byl založen roku 1742. Pohřbívalo se na něm až do roku 1886. Z 2. světové války byl zrušen a náhrobky odstraněny. Nový židovský hřbitov fungoval mezi lety 1887-1939. Dochovalo se sto náhrobků. V roce 1996 byl prohlášen za kulturní památku a město jej začalo obnovovat.

Světelské podzemí – bylo návštěvníkům zpřístupněno roku 2003. Labyrint podzemních chodeb s odbočkami o celkové délce téměř 200 m je názorným příkladem středověkých razících technik. Chodby široké až 2,4 m a vysoké až 2,1 m jsou pomocí ručních nástrojů opracované do klenby. První průzkumné ražby pocházejí zřejmě již z konce 13. století, během 15. století byl celý komplex propojen.

Na **náměstí Trčků z Lípy** stojí novogotická **kašna** z roku 1829 a novodobý **pomník Sklo a kámen** z roku 1992, který symbolizuje Světelskou těžbu žuly a sklářství. Náměstí dominuje **radnice**, původní obdélná stavba s valbovou střechou byla postavena roku 1795.

4.4.8 Ždírec nad Doubravou

První písemná zmínka o Ždírci pochází z roku 1399. Jméno získal podle mýcení lesa, tedy ždíření. Před třicetiletou válkou náležel Ždírec k panství přibyslavskému, po Bílé hoře se stal součástí majetku rodu Ditrichštejnů, kteří jej vlastnili až do 19. století. Do poloviny 20. století byla obec málo významným sídlem s jen asi 800 obyvateli. 9. května 1945 byla obec bombardována letadly Rudé armády. Zahynulo 23 lidí a poškozeno bylo 60 domů. Přestože plno obyvatel se po válce z poničeného města odstěhovalo, rozšířila se původní tkalcovská dílna a zvětšila a modernizovala pila, která dnes patří k největším v ČR. Roku 2000 se Ždírec stal městem.

Ždírec se nachází 10 km východně od Chotěboře na úpatí Žďárských vrchů. Prochází jím železniční trať z Hlinska do Chotěboře.

zámek – renesanční zámek byl postaven na místě středověké tvrze v 16. století. Roku 1669 k němu byla přistavěna barokní kaple.

Kostel sv. Václava – pochází z konce 14. století, i když písemné zmínky o něm jsou i ve 12. století.

4.4.9 Další zajímavá místa

Přehrada Břevnice – byla vybudována v letech 1956-1959 na Břevnickém potoce jako zdroj užitkové vody. Na jejích březích vzniklo rekreační letovisko s možností koupání a sportovního rybolovu. Rozloha je 14ha.

Údolí Doubravy – přírodní rezervace ležící v chráněné krajinné oblasti Železné hory, mezi obcemi Bílek a Chotěboř. Po celém toku řeky Doubravy je vytvořeno kamenné řečiště. Na protějším svahu přes řeku lze navštívit skalní věž s vyhlídkou "Čertův stolek".

Huť Jakub v Tasicích – jeden z nejstarších dochovaným sklářských areálů byl založen roku 1796. Po znárodnění patřila huť pod Národní podnik Bohemia a později pod Kavalier Sázava. Od roku 2004 funguje jako oblíbený sklářský skanzen. V minulosti se zde natáčel seriál Synové a dcery Jakuba Skláře.

Žižkova mohyla – leží 3,5 km severně od Přibyslavi, na místě, kde podle tradice zemřel roku 1424 při obléhání Přibyslavi Jan Žižka. Samotná mohyla byla zbudována roku 1874 za peníze z celonárodní sbírky. V horní části kamenného válce jsou uvedena místa vítězných Žižkových bitev.

Žižkovo pole – tato typická horácká obec 4,5 km severně od Přibyslavi se poprvé připomíná v roce 1303. Původně byla hornickou vsí. Najdeme v kostel sv. **Michala** ze 14. století, který byl roku 1740 barokně upraven. Severně od kostela stojí **barokní selský dům** z 19. století.

Michalův statek – představuje podobu vesnické usedlosti v době od skončení třicetileté války do roku 1848. Leží u obce Pohled u Světlé nad Sázavou. Roku 2003 byl prohlášen za kulturní památku a roku 2004 zpřístupněn veřejnosti. Většina staveb pochází z přelomu 17. a 18. století, pouze vejminek byl postaven až roku 1922. Kromě klasických prohlídek v letních měsících se zde konají také akce zaměřené na svátky, například Vánoce nebo Velikonoce.

Pamětní síň Jana Zrzavého – je v přízemí obecního úřadu v Krucemburku. Připomíná malířův život a dílo. Jan Zrzavý se nechal v Krucemburku také pohřbít, jeho hrob stojí poblíž katolického kostela.

Památník spisovatele Jaroslava Haška v Lipnici nad Sázavou – v Lipnici nad Sázavou prožil slavný spisovatel konec svého života a vytvořil velkou část své knihy Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války. Malý domek pod hradem, kde pobýval, je v současnosti přeměněn na spisovatelův památník. Pod hradem lze najít i spisovatelovu bustu.

Zřícenina hradu Ronovec – hrad postavil Smil z Lichtemburka ve 13. století. Hrad nikdy neměl věž. Zprávy o hradě mizí už ve 14. století. Zůstaly pouze pověsti o ukrytém pokladu, který nikdy nebyl nalezen.

Státní hrad Lipnice nad Sázavou – patří k největším gotickým hradům. Do hradu se vstupovalo širokou branou, nad níž se vypínala čtverhranná věž. Za nejkrásnější část hradu je považována kaple sv. Josefa na druhém nádvoří. Ještě na začátku 20. století byl hrad opuštěnou zříceninou. Dnes jsou uvnitř umístěny archeologické expozice a malá galerie moderního umění.

Stvořidla – Jsou 3 km dlouhý úsek řeky Sázavy, který byl prohlášen za přírodní rezervaci. Pod osadou Smrčná si řeka vyhloubila hluboké údolí, na jehož dně se prodírá mezi mohutnými balvany a vytváří drobné peřeje.

Melechov – je vrch v Hornoposázavské pahorkatině (715 m. n. m.) Je označován za střed Evropy. Nedaleko zalesněného vrchu se nachází **zřícenina hrádku Melechov**, který pochází z 15. století.

Bývalá měřičská věž v Melechově – přibližně 16 m vysoká stavba má půdorys sedmicípé hvězdy. Byla postavena v polovině 30. let 20. století. Věž sloužila původně ke geodetickým účelům.

Stanice ochrany fauny – na stanici v Pavlově dříve žil i z večerníčka známý Vydrýsek. Během prohlídky je možno vidět dravce, sovy, norky evropské, vodní ptactvo a vydry. Současně s prohlídkou jsou návštěvníci seznámeni s ochrannou těchto zvířat.

Havlíčková Borová – je obec 6 km severně od Přibyslavi, kde se narodil spisovatel Karel Havlíček Borovský. V jeho rodném domě byla roku 1931 zřízena muzejní expozice.

Veselý kopec – skanzen lidových staveb 8 km od Ždírci nad Doubravou.

5 TERÉNNÍ ŠETŘENÍ

Terénní šetření probíhalo formou dotazníků a řízených rozhovorů. Dotazníky byly nabídnuty k vyplnění rodičům žáků druhého stupně základních škol. Řízené rozhovory byly realizovány s učiteli a řediteli škol a neřízené rozhovory s poskytovateli služeb.

5.1 Řízené rozhovory

Řízené rozhovory s učiteli žáků a řediteli škol probíhaly na školách mimo oblast Havlíčkovobrodská v lednu 2012. Představy pedagogů o školním výletě se shodují s názory většiny dotazovaných rodičů. Školy shodně uváděly, že jim nečiní potíže zorganizovat kratší výlet, na jeden až dva dny. Zároveň hojně pořádají i vícedenní školní výlety. Obvykle během výletu používají autobus nebo vlak. Přednost dávají vlaku. Použití kola také není problémem. Co se týče programové náplně výletu, preferují školy různorodost navštívených atraktivit. Snaží se plánovat výlety co nejzajímavější. O návštěvu a poznání oblasti Havlíčkovobrodská zájem mají. Žákům škola na výlety nijak finančně nepřispívá. Některé uváděly možnost zapůjčení například magnetofonů nebo míčů a volejbalové sítě z tělocvičny.

5.2 Neřízené rozhovory

Probíhaly dle potřeby s provozovateli ubytovacích zařízení, s poskytovateli dalších služeb v oblasti Havlíčkovobrodská. A s pracovníky informačního centra v Havlíčkově Brodě. Jejich odpovědi a poskytnuté informace byly využity při plánování možného školního výletu pro žáky škol.

5.3 Dotazování

(Dotazník viz příloha č. 2)

Dotazník byl určen rodičům žáků druhého stupně základních škol po celé České republice mimo oblast Havlíčkovobrodská. Dotazník obsahuje třináct otázek. První dvě otázky se zaměřují na vztah respondentů k oblasti Havlíčkovobrodská. Otázky 4-11 zkoumají představy respondentů o podobě školního výletu. Jak by měl být dlouhý; jaký dopravní prostředek by měl být využíván; které atraktivity by měly být během výletu

poznávány; v jakém rozmezí by se měla pohybovat cena výletu apod. Poslední dvě otázky jsou filtrační a slouží k identifikaci respondentů. Respondenti se mohli k dané problematice vyjadřovat pomocí otázek uzavřených, polootevřených a filtračních.

Po sestavení dotazníků byl proveden pilotní výzkum na skupině patnácti lidí. Byly odstraněny nedostatky dotazníků ohledně srozumitelnosti otázek a výčtu nabízených možností.

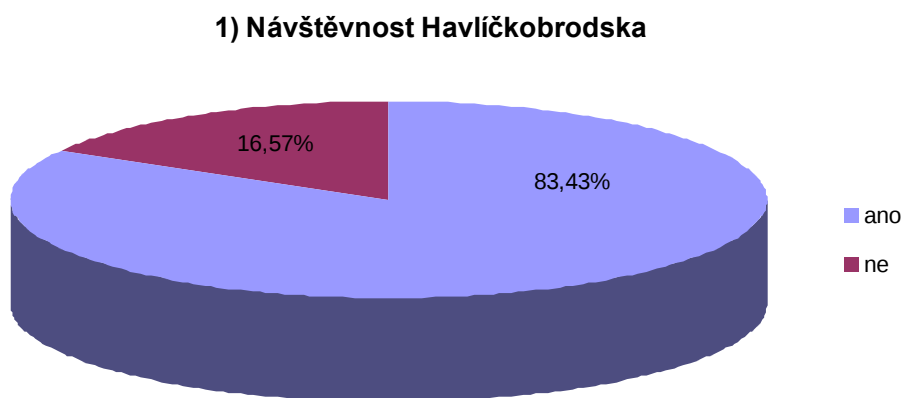
5.4 Průběh šetření a vyhodnocování výsledků dotazování

Dotazníkové šetření probíhalo v měsících listopad a prosinec 2011 a leden a únor 2012 v oblastech mimo Havlíčkovobrodsko. Dotazníky byly šířeny prostřednictvím internetu, nejčastěji mailem. Celkem se vrátilo 169 plně vyplněných dotazníků. Jako podklad pro tvorbu školního výletu bylo použito 162 dotazníků. Sedm respondentů neprojevovalo o návštěvu Havlíčkovobrodsko zájem.

Vyplněné dotazníky byly vyhodnocovány pomocí programu Microsoft Excel 2003.

5.5 Vyhodnocení dotazníků

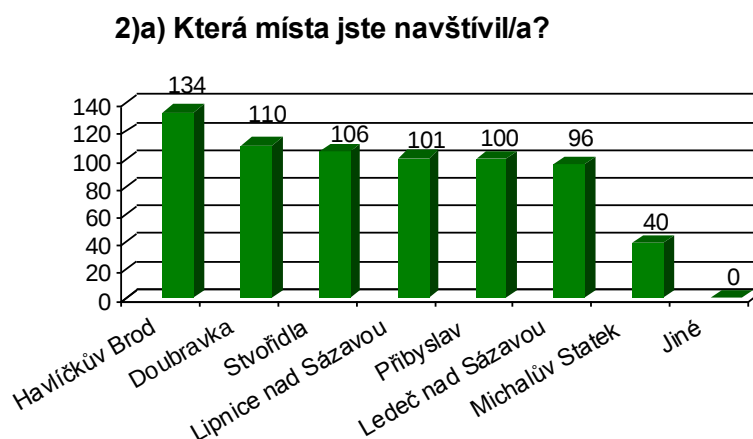
Otázka č. 1: Graf č. 1: Navštívil/a jste někdy oblast Havlíčkovobrodsko?

Zdroj: vlastní šetření

Tato otázka je filtrační. Slouží k rozlišení respondentů pro otázku č. 2. a zároveň zjišťuje návštěvnost zkoumané oblasti. Většina respondentů (83,43 %) oblast v minulosti navštívila.

Otázka č. 2: Graf č. 2a: Která místa jste navštívil/a a jak se vám líbila?

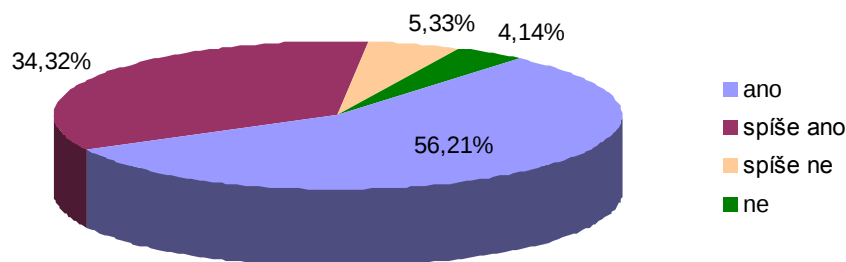
Zdroj: vlastní šetření

Tato otázka umožňovala vybrat více odpovědí. Nejnavštěvovanější místem na Havlíčkobrodsku je jeho největší město Havlíčkův Brod (134 respondentů ze 169). Naopak nejméně respondentů navštívilo skanzen Michalův Statek (40). Ostatní vybrané oblasti jsou vyrovnané (průměrně 103). Možnost jiné nezvolil nikdo.

Oblíbenost jednotlivých míst je vidět na grafech č. 2b – 2h (viz přílohy). Nejvíce se líbil skanzen Michalův Statek (80 % respondentům, kteří jej navštívili) a přírodní rezervace Údolí Doubravy (78 %) a Stvořidla (75 %).

Otázka č. 3: Graf č. 3: Měl/a byste zájem, aby vaše dítě v rámci školního výletu navštívilo oblast Havlíčkovrodska?

3) Zájem o pořádání školního výletu v oblasti Havlíčkovrodska

Zdroj: vlastní šetření

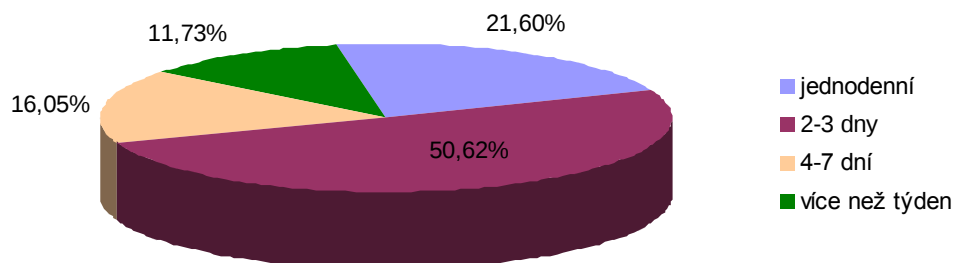
Pomocí této otázky bylo zjištěno, zda rodiče žáků mají zájem, aby jejich dítě navštívilo oblast Havlíčkovrodska. Většina rodičů by uvítala výlet do oblasti (90,53 %). Devět rodičů by spíše zvolilo výlet do jiných míst (5,33 %).

Sedm rodičů s výletem na oblast Havlíčkovrodska nesouhlasí (4,14 %). Tito respondenti dále nezodpovídali otázky o podobě školního výletu a byli nasměrováni na identifikační otázky, ze kterých bylo zjištěno, že jejich potomci navštěvují školy ve vzdálených regionech.

Následující otázky se zabývaly podobou školního výletu a představami rodičů žáků o něm.

Otázka č. 4: Graf č. 4: Jak dlouhý výlet byste pro své dítě volil/a?

4) Délka výletu

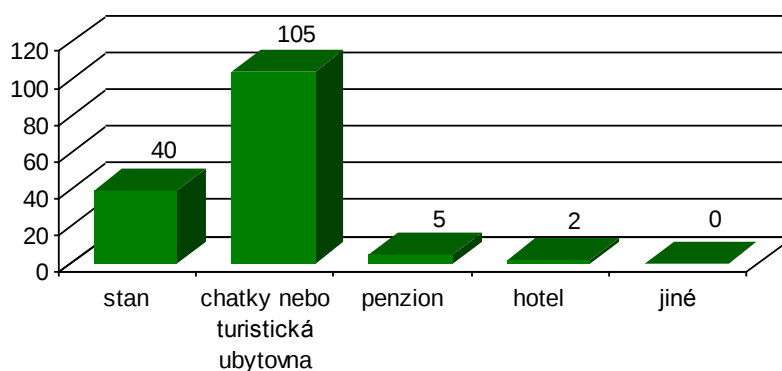

Zdroj: vlastní šetření

Většina respondentů by chtěla výlet dlouhý 2-3 dny (50,62%). Druhou nejčastěji volenou možností byl jednodenní výlet (21,60 %). Respondenti, kteří zvolili jednodenní výlet dále pokračovali otázkou č. 7 a neovlivnili tak výběr ubytování a dopravy do místa ubytování.

Otázka č. 5: Graf č. 5: Jak byste chtěl/a, aby bylo vaše dítě ubytováno?

5) Ubytování

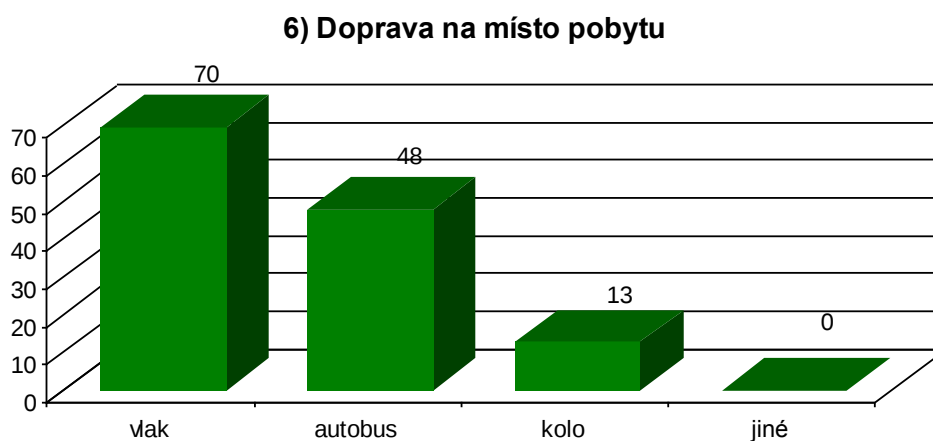

Zdroj: vlastní šetření

U této otázky byla možnost vybírat více odpovědí. V grafu jsou zobrazeny absolutní počty odpovědí. Nejvíce respondentů zvolilo možnost: chatky nebo turistická ubytovna

(105 respondentů). Možnosti: penzion (5), hotel (2) nebo jiné (0) získaly zanedbatelné množství hlasů.

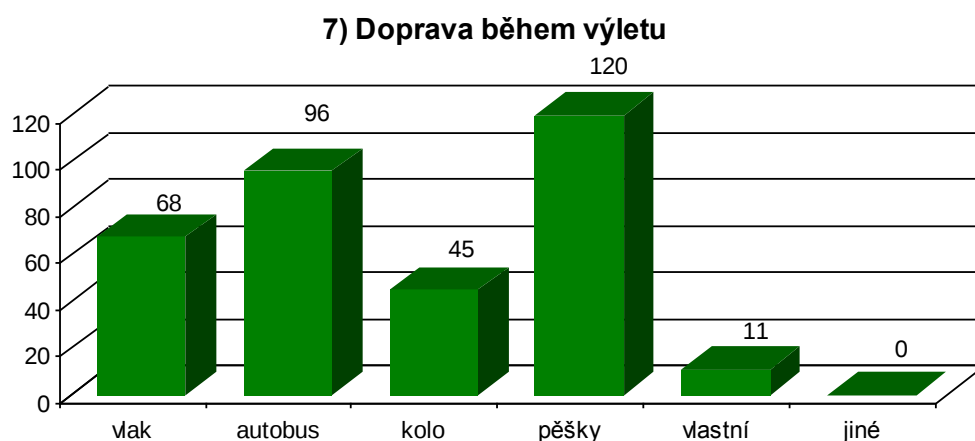
Otázka č. 6: Graf č. 6: Jaký způsob dopravy na místo pobytu byste pro vaše dítě upřednostnil/a?

Zdroj: vlastní šetření

Nejvíce respondentů zvolilo možnost vlak (70 respondentů), autobusem by své dítě poslalo 48 respondentů a na kole 13. Možnost jiné si nevybral nikdo.

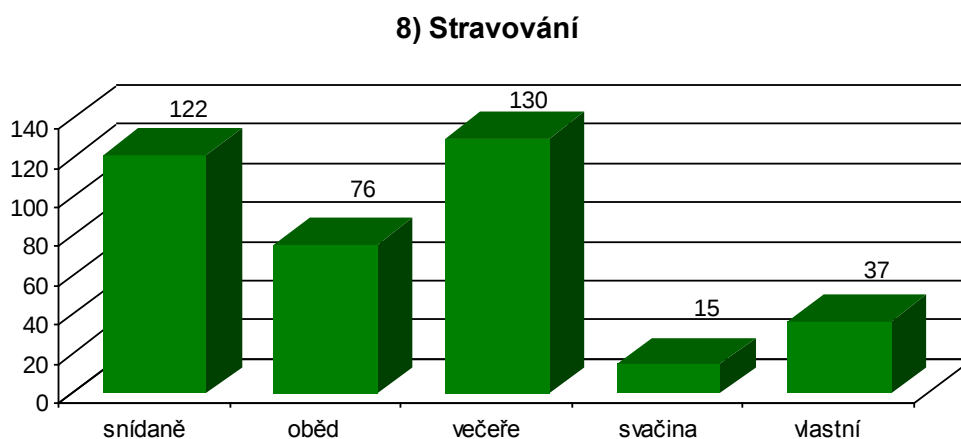
Otázka č. 7: Graf č. 7: Jaký způsob dopravy během výletu byste pro vaše dítě upřednostňoval/a?

Zdroj: vlastní šetření

U této otázky byla možnost vybrat více druhů dopravy. Nejvíce respondentů zvolilo pěší přepravu (120 respondentů), autobus 96 respondentů, vlak 68 respondentů, kolo 45 respondentů a 11 respondentů by pro dítě preferovalo vlastní dopravu. Možnost jiné neoznačil nikdo.

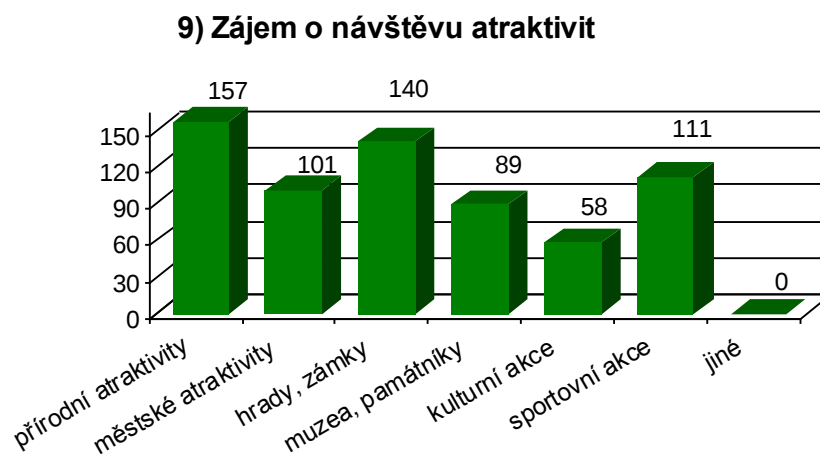
Otázka č. 8: Graf č. 8: Co by mělo být zajištěno za stravování v ceně školního výletu pro vaše dítě během tohoto výletu?

Zdroj: vlastní šetření

U této otázky bylo možno označit více odpovědí a sestavit tak optimální kombinaci denní stravy pro dítě. Nejvíce rodičů (130 respondentů) si přeje mít zajištěnou večeři, 122 potom snídani. Nejčastěji byla volena kombinace pouze snídane a večeře. Oběd pro dítě si přeje mít zajištěno 76 rodičů. Vlastní stravování pro dítě vybralo 37 rodičů, nejčastěji v kombinaci s jednodenním výletem.

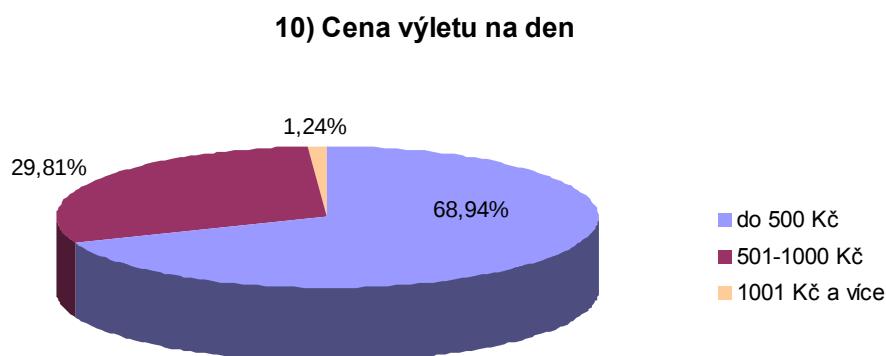
Otázka č. 9: Graf č. 9: Co by mělo vaše dítě na Havlíčkobrodsku navštívit?

Zdroj: vlastní šetření

U této otázky bylo možno vybrat více odpovědí. Nejčastěji respondenti volili přírodní atraktivitu (157 respondentů) a hrady a zámky (140). Zajímavé pro ně byly také sportovní akce (111) a městské atraktivita (101). O návštěvu muzea stojí 89 respondentů a nejmenší zájem byl o kulturní akce (58). Jiné atraktivita nevypsal nikdo.

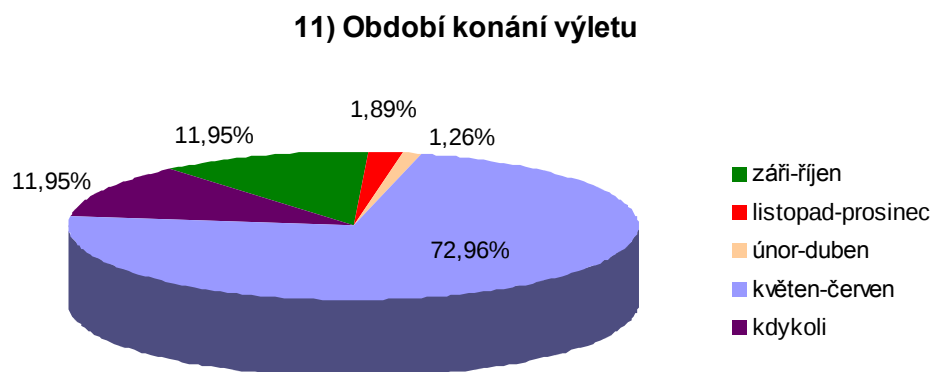
Otázka č. 10: Graf č. 10: Jaká by měla být průměrná cena výletu na den?

Zdroj: vlastní šetření

Do této ceny je zahrnuto i případné ubytování, stravování, doprava apod. Nejvíce respondentů (68,94 %) si přeje, aby se cena výletu vešla do 500 Kč za den. 501 – 1.000 Kč denně je ochotno za výlet utratit 29,81 % respondentů. Možnost 1.001 Kč a více si zvolilo nejméně respondentů (1,24 %).

Otázka č. 11: Graf č. 11: Kdy by se měl školní výlet pro vaše dítě konat?

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu je patrné, že nejvíce respondentů by uvítalo výlet v období květen-červen (72,96 %). Naopak nejméně respondentů označilo období listopad-duben (3,15 %).

Otázky č. 12 a 13. jsou identifikační. (Grafy č. 12 a 13 viz přílohy.)

5.6 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza H1: Žáci a školy mají zájem pořádat školní výlety v oblasti Havlíčkobrodska.

Tato hypotéza byla potvrzena v rozhovorech s řediteli škol, kteří projevili zájem o poznávání oblasti v rámci školních výletů. Potvrzují ji také výsledky dotazníkového šetření, kdy 56,21 % respondentů si přeje, aby děti oblast během školního výletu navštívily. 34,32 % dotazovaných si návštěvu oblasti spíše přeje, 5,33 % spíše nepřeje a pouze sedm respondentů s návštěvou oblasti nesouhlasí.

Hypotéza H2: Školy využívají při plánování školních výletů služeb cestovních kanceláří a agentur.

Tato hypotéza byla v bakalářské práci vyvrácena. Ředitelé škol potvrdili, že škola si většinou výlet připravuje sama, ale neplyne jí z něj žádný zisk. Zároveň uvedli, že se nebrání občas služeb cestovních kanceláří a agentur využít, pokud jim nabídnou výhodnou nabídku v přijatelné cenové relaci.

Hypotéza H3: Oblast Havlíčkobrodska nabízí dostatek atraktivit pro žáky škol.

Tato hypotéza je potvrzena v Analytické části této práce. Z provedené situační analýzy vyplývá, že oblast se může pyšnit mnoha atraktivitami nejen pro žáky škol, ale i pro další segmenty návštěvníků.

6 PŘÍPRAVA NOVÉHO PRODUKTU

V terénním šetření byly zjištěny představy segmentu návštěvníků, pro které je nový produkt vytvářen. Nový produkt cestovního ruchu pro žáky škol byl vytvořen s ohledem na výsledky terénního šetření, a právě to ho činí jedinečným. Nabídnut bude přednostně školám, kde probíhalo terénní šetření.

Školní výlet byl naplánován pro dny 12. – 14. června 2012. S ohledem na otevírací dobu jednotlivých zařízení a památek. Cílovou skupinou byli zvoleni žáci, kteří navštěvují školu ve středních Čechách, konkrétně žáci druhého stupně pražských základních škol.

Během školního výletu žáci blíže poznají oblast Havlíčkovobrodsko. Naučí se nové věci o spisovateli Jaroslavu Haškovi. Ve skanzenu na vlastní oči poznají, jak se žilo před dvě stě lety. Pomocí pěších výletů a sportovních her v místě ubytování zdokonalí své fyzické dovednosti. A v neposlední řadě stráví tři dny v krásné a čisté přírodě Vysočiny.

6.1 Program školního výletu

1. den (úterý): Odjezd z pražského hlavního nádraží v 10:05 rychlíkem R 679 směrem na Brno. Příjezd do Světlé nad Sázavou v 11:44 a přestup na osobní vlak Os 9204, který odjíždí v 11:46 směrem na Čerčany. Výstup na nejbližší zastávce Mrzkovice, která je na znamení. Od zastávky Mrzkovice pěší přesun cca 200 m do rekreačního střediska Mariadol, kde proběhne ubytování.

Odpoledne pěší výlet po žluté turistické stezce do obce Lipnice nad Sázavou a návštěva místního hradu a prohlídka města. Lipnice nad Sázavou je od ubytování vzdálena 10 km. Na zpáteční cestě bude využit autobus, který odjíždí z náměstí v Lipnici nad Sázavou v 17:25 a ve Světlé nad Sázavou je v 17:42. Světlá nad Sázavou je od ubytování vzdálena 4 km. Tento úsek žáci opět půjdou pěšky. Po návratu na ubytování následuje večere a kolektivní hry.

2. den (středa): Snídaně v 08:30 a pěší výlet do skanzenu Michalův statek u Pohledí, vzdáleného 10 km. Do Pohledí je značena červená turistická trasa a odtud do Michalova statku pokračuje žlutá. Prohlídka trvá 45 minut. Poté přesun vlakem z Pohledí do Světlé nad Sázavou, kde bude žákům dán rozchod na oběd. (Dostanou balíček s jídlem sebou z ubytování.) Odpoledne prohlídka Světelského podzemí a zámeckého parku. Po návratu na ubytování večere a volejbalový turnaj. Po setmění opékání špekáčků a zpívání u ohně.

3. den (čtvrtek): Snídaně v 08:30 a pěší výlet na Stvořidla. Po projití Údolí Stvořidel návrat na ubytování k obědu ve 12:30. Po obědě ukončení ubytování a odjezd z Mrzkovic ve 14:36 osobním vlakem Os 9209. Ve Světlé nad Sázavou přestup na osobní vlak Os 5912, který odjíždí v 14:52 směrem na Kolín, kam přijede v 15:52. V Kolíně přestup na spěšný vlak Ex 128 Hradčany směr Praha, který odjíždí v 15:55. Příjezd do Prahy na hlavní nádraží v 16:50.

Rekreační středisko MARIADOL

Se nachází na adrese Kochánov 12, ve vzdálenosti 4 km od Světlé nad Sázavou. Od vlakové zastávky Mrzkovice jej dělí 200 m. Mariadol leží v klidném údolí obklopeném přírodou. Je ideální pro pobyt škol v přírodě.

Mariadol nabízí až 50 lůžek na jedno až pět lůžkových pokojích. Žáky druhého stupně základní školy ubytuje za 330 Kč/noc/os. V ceně je zahrnuta i strava ve formě plné penze, včetně svačiny pro dítě sebou na výlet a celodenní pitný režim. V případě celodenního výletu je možné dětem zabalit sebou i oběd.

V areálu je mj. také sportovní hřiště, ohniště, venkovní gril, bazén nebo uvnitř budovy velká společenská místnost.

Navštívená místa byla popsána v části situační analýza.

6.2 Kalkulace ceny

Cena ubytování a stravování: 330 Kč/os./noc včetně plné penze

Předpokládaná cena špekáčků: 30 Kč/os./2 ks

Ceny dopravy:

Praha-Mrzkovice: 165 Kč/os.

Světlá nad Sázavou-Mrzkovice: 13 Kč/os.

Světlá nad Sázavou-Pohled': 13 Kč/os.

Světlá nad Sázavou-Lipnice nad Sázavou: 18 Kč/os.

Ceny vstupů:

Lipnice nad Sázavou: 50 Kč/os.

Michalův statek: 10 Kč/os.

Podzemí ve Světlé nad Sázavou: 20 Kč/os.

Celková cena výletu:

$330 + 330 + 30 + 165 + 165 + 13 + 13 + 18 + 50 + 10 + 20 = 1.144 \text{ Kč}$

Celková cena výletu na den:

$1\,144 / 3 = 382 \text{ Kč}$

7 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení rozvoje cestovního ruchu na Havlíčkovobrodsku. Dále vytipování skrytého potenciálu cestovního ruchu pro sledovaný segment a příprava produktu cestovního ruchu. V analytické části práce byla zkoumána teoretická východiska k dané problematice pomocí odborné literatury. Poznatky z nich jsou uvedeny v literární rešerši.

Následně byla vypracována situační analýza, v níž byly popsány atraktivity Havlíčkovobrodsku a jeho historie. Pomocí ní byly následně objeveny možnosti oblasti pro cestovní ruch žáků škol. Pro zjištění dalších skutečností bylo využito terénního šetření.

Terénní šetření probíhalo formou dotazníků. Také byly realizovány řízené rozhovory s řediteli škol. Další potřebné informace pro vytvoření produktu byly získány od poskytovatelů služeb v oblasti Havlíčkovobrodsku při neřízených rozhovorech.

Odpovědi v dotazníkovém šetření byly vyhodnoceny, když se vrátil dostatečný počet správně vyplněných dotazníků. Z terénního šetření vyplynulo, že respondenti mají zájem o poznávání oblasti Havlíčkovobrodsku.

Následný produkt pro žáky škol byl vytvořen s přihlédnutím k odpovědím respondentů v dotaznících. Na místo pobytu si většina z nich přeje přijet vlakem, ale během výletu volí pěší pohyb nebo pomocí autobusu. Zajímají se zpravidla o přírodní atraktivity, ale nebrání se ani návštěvě hradu nebo městských památek. Většinu přání respondentů se podařilo vyplnit. Výsledný produkt inovuje nabídku produktů pro žáky druhého stupně základních škol.

Produkt má podobu tří denního výletu. Žáci jsou ubytováni v klidném prostředí uprostřed přírody protkaném turistickými stezkami. Během výletu navštíví hrad v Lipnici nad Sázavou, spojenou s Jaroslavem Haškem. Podívají se také do skanzenu Michalův statek, kde si upraví své představy o životě lidí v 18. a 19. století nebo se projdou po nádherné krajině přírodní rezervace Stvořidla.

8 SUMMARY

The aim of this thesis was to evaluate the development of tourism in the area of Havlíčkův Brod, furthermore, the identification of hidden potential of tourism for this segment and preparation of the tourism product. The theoretical basis for the issue was investigated throughout literature. This findings are listed in the literature search.

Afterwards the situational analysis, in which was described the sights and history of the area of Havlíčkův Brod, was developed.

Subsequently the field research was used to complete analysis. The field research had the form of questionnaires. Guided interviews with principals were also implemented. Other necessary information for creating the product was obtained from providers from Havlíčkův Brod in uncontrolled interviews.

Responses in the survey were evaluated, when a sufficient number of properly completed questionnaires were returned. The field survey showed that respondents are interested in exploring the area of Havlíčkův Brod.

Subsequent product for schoolchildren was created with regard to the answers of the respondents in the questionnaires. The majority of them want come to the stay by train, but they chose walking or traveling by bus during the stay. They are mainly interested in natural sights, but also in visiting castles or sights of towns. The wishes of majority of respondents were fulfilled. The final product innovates the supply of products for students of secondary schools.

The final product has a form of a three-day long trip. The students are accommodated in a quiet environment surrounded by nature interwoven with hiking trails. During the trip they will visit the castle Lipnice nad Sázavou connected with Jaroslav Hašek. They will also visit the museum Michal's farm, where they will see the way how people lived in the 18th and 19th century or they will take a walk throughout the beautiful countryside of nature reserve Stvořidla.

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

9.1 Odborné publikace

Čertík, M. a kol.: *Cestovní ruch, vývoj, organizace a řízení*. OFF, s. r. o., 2003.

Foret, M., Foretová, V.: *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada Publishing, 2001.

Goeldner, C., Ritchie, J.: *Tourism: principles, practices, philosophies*. Hoboken: Wiley, 2009.

Hesková, M. a kol.: *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2. vydání. Praha: Fortuna, 2011.

Horáková, H.: *Strategický marketing*. Praha: Grada Publishing, 2003.

Horner, S., Swarbrooke, J.: *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada Publishing, 2003.

Indrová, J.: *Cestovní ruch I*. Praha: Oeconomica, 2004.

Jakubíková, D.: *Marketing v cestovním ruchu*. Praha: Grada Publishing, 2009.

Kiráľová, A.: *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003.

Malcolm, H., McDonald, B., Morris, P.: *Škola marketingu*. Praha: Kanzelsberger, 2006.

Orieška, J.: *Služby v cestovním ruchu*. Praha: IDEA SERVIS, 2010.

Orieška, J.: *Animácia v cestovnom ruchu*. Banská Bystrica: Občanské združenie Ekonómia, 2003.

Vystoupil, J.: *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Praha: MMR, 2006.

9.2 Ostatní literatura

- David, P. a kol.: *Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku – Havlíčkobrodsko*. Praha: S a D, 2009.
- Hofbauer, B.: *Děti, mládež a volný čas*. 1. vydání. Praha: Portál, 2004.
- Pohorský, M.: *Průvodce na cesty. Kraj Vysočina*. Praha: freytag & berndt, 2003.
- Průvodce po České republice. Kraj Vysočina*. Praha: Kartografie Praha, 2004.
- Nocar, P.: *Havlíčkův Brod: Ohlédnutí za minulostí města*. 1. vydání. Havlíčkův Brod: Tiskárny HB, 2008
- Urban, V.: *Kam na Vysočině*. Brno: Computer Press, 2010.

9.3 Internetové zdroje

- UNWTO. *Understanding Tourism: Basic Glossary*. [online]. 2011 [cit. 2011-12-11].
Dostupné z:
<http://media.unwto.org/en/content/understanding-tourism-basic-glossary>
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Administrativní mapa okresu Havlíčkův Brod* [online]. 2009 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z:
http://194.48.241.46/xj/redakce.nsf/i/mapy_a_grafy_okres?OpenDocument&Click=
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vybrané ukazatele za okres Havlíčkův Brod* [online]. 2011 [cit. 2012-02-29]. Dostupné z:
http://notes2.czso.cz/xj/redakce.nsf/i/havlickuv_brod_casova_rada
- TRASOVNÍK. *Havlíčkobrodsko - Popis regionu* [online]. 2008 [cit. 2012-02-24].
Dostupné z:
http://www.trasovnik.cz/k_vysoc/havlbrod/havlbrod.asp

VÝLETNÍK. *Vysočina – Havlíčkovobrodsko* [online]. 2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z:
<http://www.vyletnik.cz/turisticke-oblasti/ceskomoravska-vrchovina/havlickobrodsko/>

UNIVERZITA KARLOVA. *Definice pojmů*. [online]. 2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z:
http://www.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/definice_hypotezy.htm

TIC. *Ubytování a stravování*. [online]. 2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z:
<http://mic.muhb.cz/profil.asp?p1=953>

ČESKÉ HORY. *Údolí Doubravy*. [online]. 2012 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z:
<http://udoli-doubravy.ceskehory.cz/>

GOLČŮV JENÍKOV. *Historie Golčova Jeníkova*. [online]. 2012 [cit. 2012-01-11].
Dostupné z:
<http://www.golcuv-jenikov.cz/index.php?nid=555&lid=CZ&oid=10865>

VYSOČINA. *Golčův Jeníkov*. [online]. 2012 [cit. 2012-01-11]. Dostupné z:
<http://www.region-vysocina.cz/golcuv-jenikov-cx902?PHPSESSID=38f1a387d4935f6f046bfcc114c10142>

VYSOČINA. *Habry*. [online]. 2012 [cit. 2012-01-11]. Dostupné z:
<http://www.region-vysocina.cz/habry-cx1111>

HABRY. *Historie města..* [online]. 2012 [cit. 2012-01-16]. Dostupné z:
<http://www.habry.cz/historie-mesta/d-1005>

VYSOČINA. *Židovský hřbitov - Habry*. [online]. 2012 [cit. 2012-01-11]. Dostupné z:
<http://www.region-vysocina.cz/z-idovsky-hrbitov-cx44>

VYSOČINA. *Kostel Nanebevzetí Panny Marie - Habry*. [online]. 2012
[cit. 2012-01-11]. Dostupné z:
<http://www.region-vysocina.cz/kostel-nanebevzeti-panny-marie-cx69>

HAVLÍČKŮV BROD. *Město v letopočtech..* [online]. 2012 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z:

http://mic.muhb.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=100676&id=267070&p1=32691

HAVLÍČKŮV BROD DNES. *Historie a současnost..* [online]. 2012 [cit. 2012-01-11]. Dostupné z:

http://www.havlickuvbroddnes.cz/p_web/index.php?id=1

TURISTIK. *Ledeč nad Sázavou.* [online]. 2012 [cit. 2012-01-11]. Dostupné z:

<http://www.turistik.cz/cz/kraje/vysocina/okres-havlickuv-brod/ledec-nad-sazavou/>

VYSOČINA. *Ledeč nad Sázavou.* [online]. 2012 [cit. 2012-01-11]. Dostupné z:

<http://www.region-vysocina.cz/ledec-nad-sazavou-cx541>

LEDEČ NAD SÁZAVOU. *O městě.* [online]. 2012 [cit. 2012-01-11]. Dostupné z:

<http://www.ledecns.cz/cs/mesto/o-meste.html>

TIC LEDEČ NAD SÁZAVOU. *Památky.* [online]. 2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z:

<http://www.ledecsko.cz/pamatky/>

HRAD LEDEČ NAD SÁZAVOU. *Městské muzeum na hradě..* [online]. 2012

[cit. 2012-02-24]. Dostupné z:

<http://hrad.ledecns.cz/index.php?page=muzeum>

TURISTIK. *Hut' Jakub v Tasicích.* [online]. 2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z:

<http://www.turistik.cz/cz/kraje/vysocina/okres-havlickuv-brod/ledec-nad-sazavou/hut-jakub-v-tasicich/>

HUŤ JAKUB V TASICÍCH. *Hut' Jakub dnes.* [online]. 2012 [cit. 2012-02-24].

Dostupné z:

<http://www.tasice.cz/index.htm>

MĚSTO PŘIBYSLAV. *Oficiální stránky města.* [online]. 2012 [cit. 2012-02-29].

Dostupné z:

<http://www.pribyslav.cz/index.asp>

SVĚTLÁ NAD SÁZAVOU. *O městě*. [online]. 2012 [cit. 2012-02-29]. Dostupné z:
<http://www.svetlans.cz/o-meste/d-1016/p1=1016>

TURISTIK. *Zámecký park Světlá nad Sázavou*. [online]. 2012 [cit. 2012-02-29].
Dostupné z:
<http://www.region-vysocina.cz/zamecky-park-svetla-nad-sazavou-cx843>

HRAD LIPNICE. *Vstupné..* [online]. 2012 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z:
<http://www.hrad-lipnice.eu/titulni-stranka/vstupne/>

SELSKÉ MUZEUM MICHALŮV STATEK. *Kontakt a otevírací doba*. [online]. 2012
[cit. 2012-03-16]. Dostupné z:
<http://www.michaluv-statek.estranky.cz/clanky/kontakt.html>

MARIADOL. *Hlavní strana*. [online]. 2012 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z:
<http://www.mariadol.cz/index.html>

VEOLIA TRANSPORT. *Ceník kilometrického jízdného*. [online]. 2012 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z:
<http://vyhodnicechy.veolia-transport.cz/ceniky/kilometricky-cenik-od-5-2-2012/>

IDOS. *Jízdní řády*. [online]. 2012 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z:
<http://jizdnirady.idnes.cz/vlakyautobusy/spojeni/>

SEZNAM.CZ. *Mapy*. [online]. 2012 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z:
<http://www.mapy.cz/>

GOOGLE. *Mapy*. [online]. 2012 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z:
<http://maps.google.cz/maps?hl=cs&tab=wl>

10 SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A MAP

Mapa č. 1 – Oblast Havlíčkovobrodská

Grafy k dotazníku:

Graf č. 1 – Návštěvnost Havlíčkovobrodská

Graf č. 2a – Která místa jste navštívil/a?

Graf č. 2b – Město Havlíčkův Brod, rodný dům K. Havlíčka Borovského, muzeum Vysočiny

Graf č. 2c – přírodní rezervace Údolí Doubravky

Graf č. 2d – přírodní rezervace Stvořidla

Graf č. 2e – obec Lipnice nad Sázavou, hrad Lipnice, památník Jaroslava Haška

Graf č. 2f – Přibyslav, hasičské muzeum v Přibyslavi, Žižkova mohyla u Přibyslavi

Graf č. 2g – Ledeč nad Sázavou, židovský hřbitov a synagoga, muzejní expozice na hradě

Graf č. 2h – skanzen Michalů statek u Pohledu

Graf č. 3 – Zájem o pořádání školního výletu v oblasti Havlíčkovobrodská

Graf č. 4 – Délka výletu

Graf č. 5 – Ubytování

Graf č. 6 – Doprava na místo pobytu

Graf č. 7 – Doprava během výletu

Graf č. 8 - Stravování

Graf č. 9 – Zájem o návštěvu atraktivit

Graf č. 10 – Cena výletu na den

Graf č. 11 – Období konání výletu

Graf č. 12 – Kraj, ve kterém dítě respondenta navštěvuje školu

Graf č. 13 – Pohlaví respondentů

11 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Formy cestovního ruchu

Příloha č. 2: Formulář dotazníku

Příloha č. 3: Některé grafy k vyhodnocení dotazníkového šetření

Příloha č. 4: Ubytovací a stravovací zařízení na Havlíčkovobrodsku

12 PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1

Formy cestovního ruchu. (Hesková a kol., 2011, str. 21-22)

1. z geografického hlediska • domácí cestovní ruch • zahraniční cestovní ruch • mezinárodní cestovní ruch • vnitřní cestovní ruch • národní cestovní ruch • regionální cestovní ruch	2. podle počtu účastníků • individuální cestovní ruch • skupinový cestovní ruch • masový cestovní ruch • ekologický cestovní ruch
3. podle způsobu organizování • individuální cesty • organizovaný zájezd/pobyt • klubový cestovní ruch	4. podle věku účastníků • cestovní ruch dětí • mládežnický cestovní ruch • rodinný cestovní ruch • seniorský cestovní ruch
5. podle délky účasti • výletní cestovní ruch • krátkodobý cestovní ruch • víkendový cestovní ruch • dlouhodobý cestovní ruch	6. podle převažujícího místa pobytu • městský cestovní ruch • příměstský cestovní ruch • venkovský cestovní ruch • agroturistika (ekoagroturistika) • horský, vysokohorský cestovní ruch • přímořský cestovní ruch
7. podle ročního období • sezonní (zimní, letní) cestovní ruch • mimosezonní cestovní ruch • celoroční cestovní ruch	8. podle použitého dopravního prostředku • motorizovaný cestovní ruch • železniční cestovní ruch • letecký cestovní ruch • lodní cestovní ruch
9. z hlediska dynamiky • pobytový (statický) cestovní ruch • putovní (dynamický) cestovní ruch	10. ze sociologického hlediska • návštěvy příbuzných a známých • sociální cestovní ruch • komerční cestovní ruch • etnický cestovní ruch

PŘÍLOHA Č. 2

Dotazník

Dobrý den. Jmenuji se Iveta Vojáčková. Jsem studentkou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Prosím, o vyplnění dotazníku, který bude použit v mé bakalářské práci. Tématem práce je Produkt cestovního ruchu pro žáky škol na Havlíčkobrodsku. Na základě tohoto dotazníku naplánuji školní výlet pro žáky. Dotazník je určen pro rodiče žáků druhého stupně základních škol mimo oblast Havlíčkobrodsku a je zcela anonymní.

Vyplněný dotazník zasílejte na adresu iveta.vojackova@gmail.com

Vyplnění dotazníku zabere asi 5 minut. Pokud není uvedeno jinak, označte, prosím, pouze jednu odpověď.

1) Navštívil/a jste někdy oblast Havlíčkobrodsku?

- a) ano
- b) ne

Pokud je vaše odpověď NE, přejděte, prosím, k otázce číslo 3.

2) Která místa jste navštívil/a a jak se vám líbila?

(Zaškrtněte místa, která jste navštívil/a a uveďte u nich, jak se vám líbila.)

Místo:	líbilo 		nelíbilo 	nenavštívil/a
město Havlíčkův Brod, rodný dům K. Havlíčka Borovského, muzeum Vysočiny				
přírodní rezervace Údolí Doubravky				

přírodní rezervace Stvořidla				
obec Lipnice nad Sázavou, hrad Lipnice a památník Jaroslava Haška				
Přibyslav, hasičské muzeum v Přibyslavi a Žižkova mohyla u Přibyslavi				
Ledeč nad Sázavou, židovský hřbitov a synagoga, muzejní expozice na hradě				
Skanzen Michalův statek - Pohled' u Světlé nad Sázavou				
jiné:				

- 3) Měl/a byste zájem, aby vaše dítě v rámci školního výletu navštívilo oblast Havlíčkovobrodská?
- a) ano
 - b) spíše ano
 - c) spíše ne
 - d) ne

Pokud je vaše odpověď NE, přejděte, prosím, k otázce číslo 12.

4) Jak dlouhý výlet byste pro své dítě volil/a?

- a) jednodenní
- b) 2-3 dny
- c) 4-7 dní
- d) více než týden

Pokud je vaše odpověď JEDNODENNÍ, přejděte, prosím, k otázce číslo 7.

5) Jak byste chtěl/a, aby bylo vaše dítě ubytováno? *(Možno vybrat více odpovědí.)*

- a) stan
- b) chatky nebo turistická ubytovna
- c) penzion
- d) hotel
- e) jiné.....
.....

6) Jaký způsob dopravy na místo pobytu byste pro vaše dítě upřednostnil/a?

- a) vlak
- b) autobus
- c) kolo
- d) jiné
.....

7) Jaký způsob dopravy během výletu byste pro vaše dítě upřednostňoval/a?

(Možno vybrat více odpovědí.)

- a) vlak
- b) autobus
- c) kolo
- d) pěšky
- e) vlastní
- f) jiné
.....

- 8) Co by mělo být zajištěno za stravování v ceně školního výletu pro vaše dítě během tohoto výletu? *(Možno vybrat více odpovědí.)*
- a) snídaně
 - b) oběd
 - c) večeře
 - d) svačina
 - e) bez stravování (resp. vlastní)
- 9) Co by mělo vaše dítě na Havlíčkovobrodsku navštívit? *(Možno vybrat více odpovědí.)*
- a) přírodní atraktivity
 - b) městské památkové zóny a rezervace
 - c) hrady, zámky apod.
 - d) muzea, památníky apod.
 - e) kulturní akce
 - f) sportovní akce
 - g) jiné.....
 -
- 10) Jaká by měla být průměrná cena výletu **na den**?
(Včetně případného ubytování, stravy, dopravy apod.)
- a) do 500 Kč
 - b) 501 – 1.000 Kč
 - c) 1.001 Kč a více
- 11) Kdy by se měl školní výlet pro vaše dítě konat?
- a) září – říjen
 - b) listopad – leden
 - c) únor – duben
 - d) květen-červen
 - e) kdykoli

12) V jakém kraji navštěvuje vaše dítě školu?

- a) Jihočeský kraj
- b) Jihomoravský kraj
- c) Karlovarský kraj
- d) Kraj Vysočina
- e) Královéhradecký kraj
- f) Liberecký kraj
- g) Moravskoslezský kraj
- h) Olomoucký kraj
- i) Pardubický kraj
- j) Plzeňský kraj
- k) Praha
- l) Středočeský kraj
- m) Ústecký kraj
- n) Zlínský kraj

13) Jaké je vaše pohlaví?

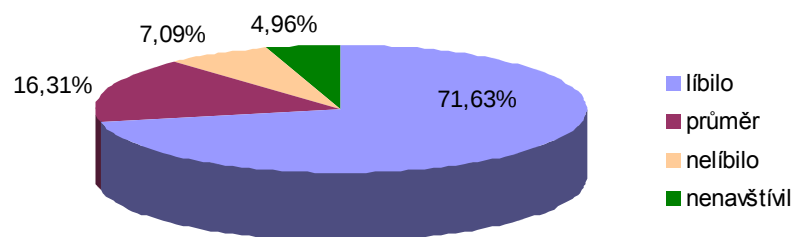
- a) žena
- b) muž

Děkuji za váš čas a vyplnění dotazníku.

PŘÍLOHA Č. 3
Grafy k vyhodnocení dotazníku

Graf č. 2b:

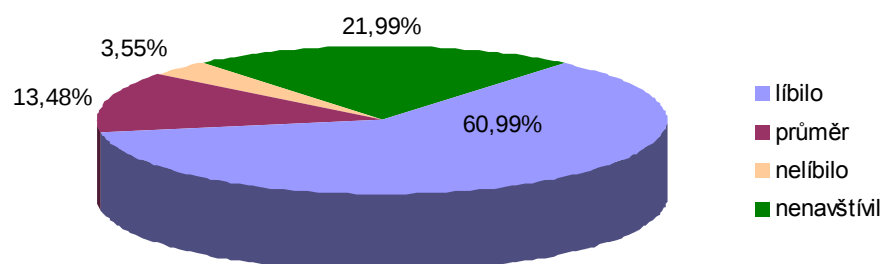
**2)b) město Havlíčkův Brod, rodný dům K. Havlíčka Borovského,
muzeum Vysočiny**

Zdroj: vlastní šetření

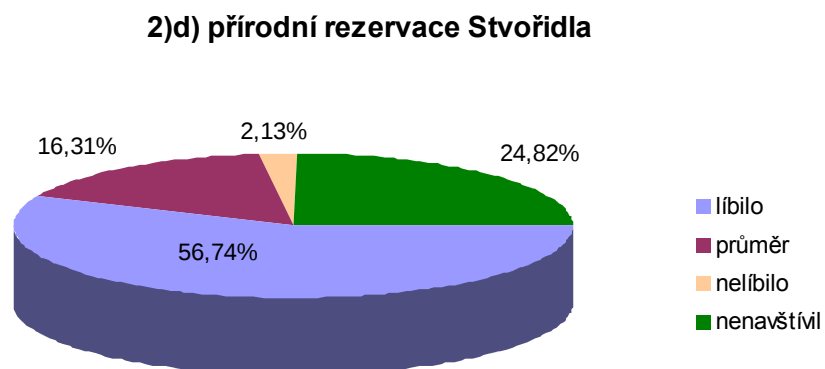
Graf č. 2c:

2)c) přírodní rezervace údolí Doubravky

Zdroj: vlastní šetření

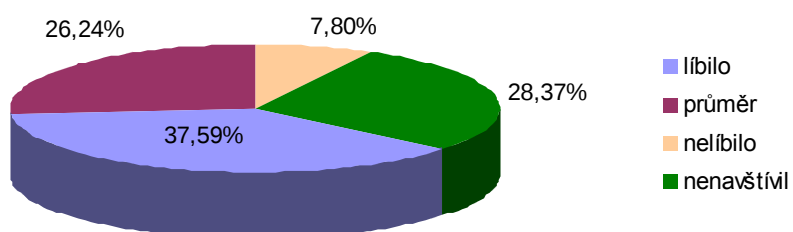
Graf č. 2d:

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 2e:

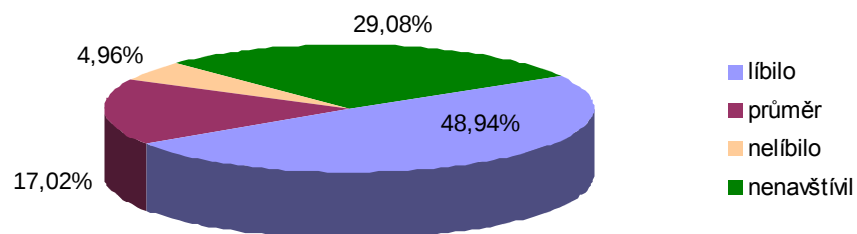
2)e) obec Lipnice nad Sázavou, hrad Lipnice a památník Jaroslava Haška

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 2f:

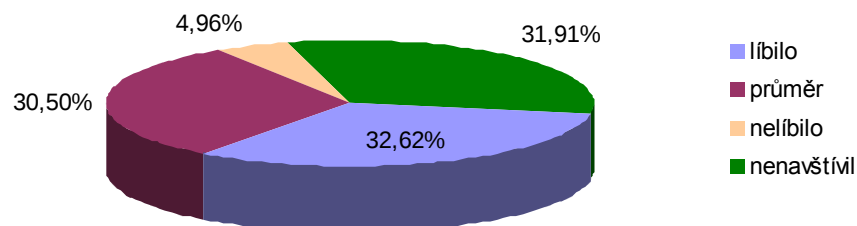
2)f) Příbyslav, hasičské muzeum v Příbyslavi a Žižkova mohyla u Příbyslavi

Zdroj: vlastní šetření

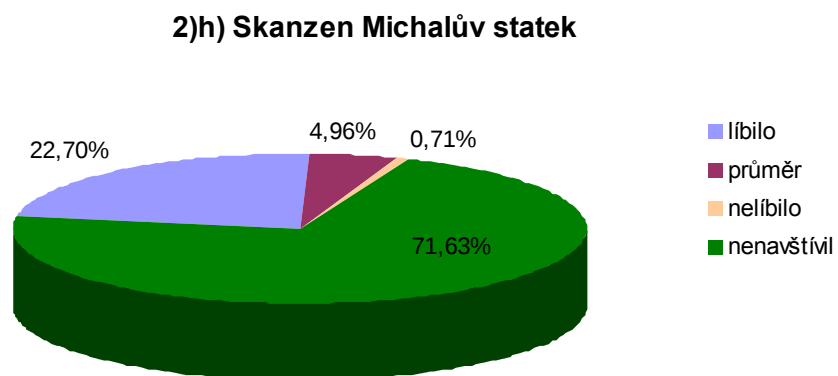
Graf č. 2g:

2)g) Ledec nad Sázavou, židovský hřbitov a synagoga, muzejní expozice na hradě

Zdroj: vlastní šetření

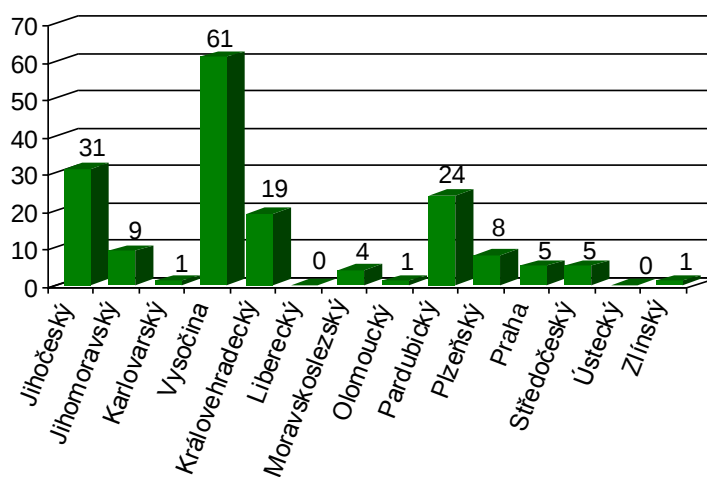
Graf č. 2h:

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 12:

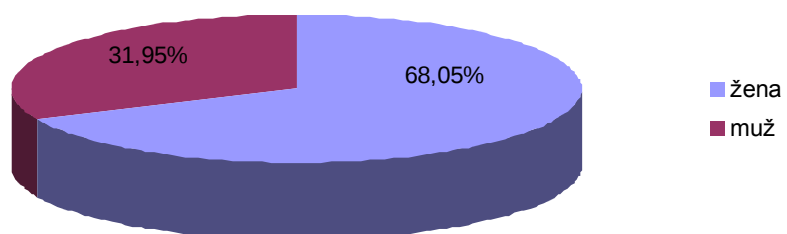
12) Kraj, ve kterém dítě respondenta navštěvuje školu

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 13:

13) Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní šetření

PŘÍLOHA Č. 4

Ubytovací a stravovací zařízení na Havlíčkovobrodsku

- Hotel Slunce, tel.: 569 496 200
Jihlavská 1985580 01 Havlíčkův Brod
- Motel a restaurace RUSTICANA, tel.: 569 425 932
Na Výsluní 1814 580 01 Havlíčkův Brod
- Ubytovací hostinec SPORT, tel.: 569 421 441, 731 441 697
Ledečská 3295 580 01 Havlíčkův Brod
- Ubytovací hostinec ARIÁNY, tel.: 604 233 697
Nádražní ul. 40 580 01 Havlíčkův Brod
- Hostinec U KROUPŮ, tel.: 569 434 111, mob.: 777 917 181
Nádražní 106 580 01 Havlíčkův Brod
- Penzion STARR, tel.: 569 426 000
Žižkova ul. 3070 580 01 Havlíčkův Brod
- Kotlina SPORTSTARR, tel.: 722 672 743
U stadionu 3570 580 01 Havlíčkův Brod
- Hotel U ZLATÉHO LVA, tel.: 569 420 276
Havlíčkovo nám. 176 580 01 Havlíčkův Brod
- Hotel BRIXEN, tel.: 569 423 101 – 104
Jiráskova 906 580 01 Havlíčkův Brod
- Hostinec U PALÁNŮ, tel.: 569 428 392
Žďárská 1717 – Perknov 580 01 Havlíčkův Brod
- Penzion HURIKÁN, tel.: 569 420 359
U Stadiónu 2116 580 01 Havlíčkův Brod
- Ubytovna Obchodní akademie a Hotelové školy Havlíčkův Brod, tel.: 569 430
641 Kyjovská ul. 3187 580 02 Havlíčkův Brod
- Ubytovna ČD, tel.: 776 600 746
Bělohradská 910 580 01 Havlíčkův Brod
- Restaurace U PANSKÝCH, tel.: 569 428 286
Hamry 1600 (Pohledští Dvořáci) 580 01 Havlíčkův Brod
- Restaurace ČECHOVKA, tel.: 731 168 525

U Kasáren 1519 58001 Havlíčkův Brod 1

- Usedlost Gerstein, tel. 732261296
Martina Votavová, Horní Krupá 118, 580 01 Havlíčkův Brod,
- Penzion KACHLIČKA, tel.: + 420 602 472 119
Skála u Věže, Humpolec
- Cyklochalupa Sázavka - ubytování na Vysočině
Mgr. Zuzana Šimůnková Sázavka 80 58244 Sázavka tel. +420 602 101 203 email:
cyklochalupa@seznam.cz
- Chata a rybník Hubertka, tel.: --737 287 235 --
- U ELFA, tel.: 736 544 647
Antonín Zadina Lučice 228 582 35 Lučice
- DOMOV MLÁDEŽE STŘEDNÍ ZEMĚDĚLSKÉ ŠKOLY, tel.: 569 429 604 –
5 (vedení školy)
Jihlavská ul. 895 580 01 Havlíčkův Brod
- Ubytovna ČECHOVKA - areál Kasárna, tel.: 569 433 345, 724 926 635, 724
115 394
Čechova ul. 3809 (areál bývalých Kasáren K.H.Borovského) 580 01 Havlíčkův Brod
- U České koruny, tel.: 569 486 126, 569 486 225, 603 528 261
Lipnice nad Sázavou č. 55 582 32 Lipnice nad Sázavou
- Penzion BRIXEN, tel.: 569 486 126
Lipnice nad Sázavou 54 582 32 Lipnice nad Sázavou
- Ubytování pod hradem, tel.: 569 486 191, 737 782 063, 737 669 329
Milan Ježek Lipnice nad Sázavou 217 582 32 Lipnice nad Sázavou
- Rekreační domek HOBBY, tel.: 603 330 588
Zdeněk Ježek Lipnice nad Sázavou 232 582 32 Lipnice nad Sázavou
- Rekreační apartmány FOREST, tel.: 603 330 588
Zdeněk Ježek Lipnice nad Sázavou 232 582 32 Lipnice nad Sázavou
- Rekreační studia ARNICA, tel.: 603 330 588
Zdeněk Ježek Lipnice nad Sázavou 232 582 32 Lipnice nad Sázavou
- V Panské voboře, tel.: 731 190 006
Lipnice nad Sázavou 111 582 32 Lipnice nad Sázavou

- Ubytovna učňovského kameno-sochařského střediska, tel.: 569 486 184
Lipnice nad Sázavou 4 582 32 Lipnice nad Sázavou
- Ubytování v soukromí Okrouhlice, tel.: 602 419 542
Jana Bartoňová Okrouhlice 187 582 31 Okrouhlice
- Hotel BARBORA, tel.: 569 453 100, 569 453 105, 569 452 509
Nám. Trčků z Lípy 1045 582 91 Světlá nad Sázavou
- Hotel ČESKÁ KORUNA, tel.: 569 456 135
Nádražní 194 582 91 Světlá nad Sázavou
- Rekreační středisko MARIADOL, tel.: 603 722 542
Kochánov 12 582 91 Světlá nad Sázavou
- Ubytovna VOŠ, gymnázia, Střední sklářské školy, SOU a OU, tel.: 569 452 441,
569 452 442, 569 452 443
Ubytovna v bývalém kamenickém učilišti Ubytovna ve Světlé n.S
- Penzion a tábořiště STVOŘIDLA, tel.: 605 812 661
Trpišovice (Dobrovítova Lhota) 584 01 Ledec nad Sázavou
Kontakt: Na Žižkově 289 584 01 Ledec nad Sázavou
- Mlýn a pila PAVLOV, tel.: 569 453 288, 721 421 706
Pavlov 34 584 01 Ledec nad Sázavou
Kontakt: Pavel Proněk Kunemil 18 582 91 Světlá nad Sázavou
- Penzion U SÁZAVY, tel.: 775 221 888
Vlastějovice 166 285 23 Vlastějovice
- Chalupa KOTYČ Josefodol, tel.: 606 136 909
M. Kubíčková Josefodol 582 91 Světlá nad Sázavou
- Výměnek NA STATKU, tel.: 569 456 365, 728 166 392
Kochánov 3 582 91 Světlá nad Sázavou
- Rekreační středisko ŘEDKOVEC, tel.: 569 486 328
Kontakt: Jan Roučka Lipnice nad Sázavou
- Chata REMUTA, tel.: 569 454 009
Trpišovice část Koňkovice 584 01 Ledec nad Sázavou
- Chalupa POD MELECHOVEM, tel.: 569 456 744, 603 495 885, 603 837 502
Jiřina Vařeková Meziklasí 26 582 91 Světlá nad Sázavou

- Kemp ŽEBRÁKOV, tel.: 569 452 880
Rodina Svitákova Žebrákov 3 582 91 Světlá nad Sázavou
- Turistická základna VLKANOV, tel.: 777 562 682
Vlkanov 582 91 Světlá nad Sázavou
- Rekreační zařízení RADOST – Dobrá nad Sázavou, tel.: 603 776 302
Manželé Stanislav a Alena Vymazalovi 582 91 Nová Ves u Světlé nad Sázavou
- Hotel STADION, tel.: 603 529 157
Havlíčkova 200 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Privátní ubytování, tel.: 721 730 570
Marie Kšíkalová Zoufalka II./970 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Privátní ubytování, tel.: 569 721 504
Alena Prokšová Mlýnská 150 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Apartmány HUŠEK Vladimír, tel.: 604 470 190
Náměstí Svobody 106 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Privátní ubytování, tel.: 603 551 867
Zuzana Matlachová Nad lesem 1156 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Ubytování ELKOMPLEX + s.r.o., tel.: 569 726 025, 602 252 365, 607 574 108
Apartmány Husovo nám. 489 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Apartmán IVA, tel.: 721 747 167
Iva Prchalová Pod Skalkou 1169 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Privátní ubytování, tel.: 737 365 817
Habrek 39 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Penzion VILA MARKÉTA, tel.: 569 727 030
Heroldovo nábřeží 314 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Hotel KOUTY, tel.: 569 738 121
Rejčkov 20 584 01 Ledeč nad Sázavou
- UNI HOTEL LUNA, tel.: 569 738 800, 569 738 113
Kouty 72 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Penzion HOP, tel.: 569 726 025, 607 574 108
Horní Paseka 49 584 01 Ledeč nad Sázavou
- Penzion OÁZA, tel.: 569 727 072, 605 198 667, 728 371 487, 603 198 673

Ivana Jursíková Vrbka u Ledče n./S. 584 01 Ledeč nad Sázavou

- Turistická ubytovna HNĚVKOVICE, tel.: 569 731 469, 725 106 587
Obec Hněvkovice 116 582 94 Hněvkovice u Ledče nad Sázavou
- Hotel U ZÁMKU, tel.: 569 624 101
Riegrova 6 583 01 Chotěboř
- Chata DOUBRAVKA, tel.: 569 621 451, 774 930 565,
Vzdělávací středisko Horní Sokolovec 8 583 01 Chotěboř
- Domov mládeže SOU technického Chotěboř, tel.: 724 512 515
Štěpánov u Bezděkova 583 01 Chotěboř
- Penzion MIKEŠ, tel.: 569 621 567
Brabec Vít Dolní Sokolovec 583 01 Chotěboř
- Hotel HARMONIE, tel.: 569 644 016, 777 319 298
Zdeňka Smutná Borek 33 582 82 Borek
- Rekreační středisko GEOFOND, tel.: 569 624 326, 607 947 986
Geofond České republiky 583 01 Chotěboř
- Penzion FILIPPI, tel.: 569 694 422, 603 142 931
Nádražní 69 582 63 Ždírec nad Doubravou
- Penzion U MACHÁČKŮ, tel.: 606 866 397, 569 694 439
Nové Ransko 201 582 83 Ždírec nad Doubravou
- Motorest NOVÉ RANSKO, tel.: 603 336 918
Nové Ransko 202 582 83 Ždírec nad Doubravou
- Penzion LANETE, tel.: 569 442 577 – 8
Lanete, s.r.o. Náměstí T.G.M. 114 582 82 Golčův Jeníkov
- Ubytovna TJ SOKOL, tel.: 604 252 512
5. května 263 582 82 Golčův Jeníkov
- Penzion U KUBÍNŮ, tel.: 569 482 524, 776 146 660
Bechyňovo nám. 56 582 22 Příbyslav
- Apartmán BECHYŇOVO NÁM., tel.: 569 482 766, 732 129 995
Bechyňovo nám. 6 582 22 Příbyslav
- Hotel GARNI, tel.: 569 484 639, 724 168 301
U nádraží 385 582 22 Příbyslav

- Penzion STARÝ DVŮR, tel.: 566 655 412, 566 665 411
Nové Dvory 90 592 12 Nížkov
- Obora VOLSKÝ ŽLAB, tel.: 723 052 015
Doc.MVDr. Karel Bukovjan Hřiště 7 582 22 Příbyslav
- Ubytovací hostinec DATLÍK, tel.: 569 459 496, 777 958 998
p. Med Štoky 7 582 53 Štoky
- Hanesův mlýn, tel.: 569 459 184, 732 602 553
Štoky 261 582 53 Štoky
- Šejdorský mlýn, tel.: 569 459 240, 603 188 541, 737 808 368
Zdeněk Křižanovský Okrouhlička 25 582 53 Štoky
- Školící a rekreační středisko POD DUBOVOU SKÁLOU, tel.: 569 459 198,
Štoky 256 582 53 Štoky
- Pension Farma Štoky, tel.: 603 814 884, 605 143 263
Štoky 78 582 53 Štoky
- Autokempink Vysočina, tel.: 569 459 129, fax: 569 459 129, 603 318 965
Štoky 94 582 53 Štoky
- Ubytování U ŠTĚDRÝCH, tel.: 569 444 231
Ing. Jan Štědrý Krátká Ves 18 582 22 Příbyslav
- PENZION NA ZÁMKU ROZSOCHATEC, tel.: 605 860 429, 723 923 947
Jitka Greifová Rozsochatec 1 582 72 Rozsochatec
- Statek ŠACHOTÍN, tel.: 605 913 512
Jaroslav Pospíchal Šachotín 6 582 01 Havlíčkův Brod
- JITKOVSKÝ MLÝN, tel.: 777 880 871
Ing. Jan Hladík Jitkov 32 583 01 Chotěboř
- PILNŮV STATEK, tel.: 777 282 012
Luboš Kruml Železnohorská 27 582 77 Libice nad Doubravou
- Apartmán HORNÍ KRUPÁ, tel.: 605 165 718
Horní Krupá 580 01 Havlíčkův Brod
- Turistická ubytovna HAVLÍČKOVA BOROVIČKA, tel.: 606 155 953
Pivovarská 272 582 23 Havlíčkova Borová
- ATC KACHLIČKA, tel.: 569 445 538, 721 617 838

Boňkov 582 55 Herálec

- ATC a RS ŘEKA, tel.: 569 697 187

Krucemburk 582 66 Krucemburk

- ATC a veřejné tábořiště STVOŘIDLA, tel.: 728 614 243, 569 456 497

Trpišovice 584 01 Ledec nad Sázavou